

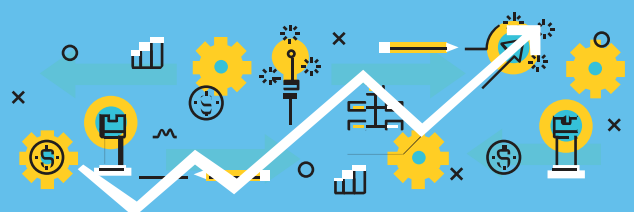
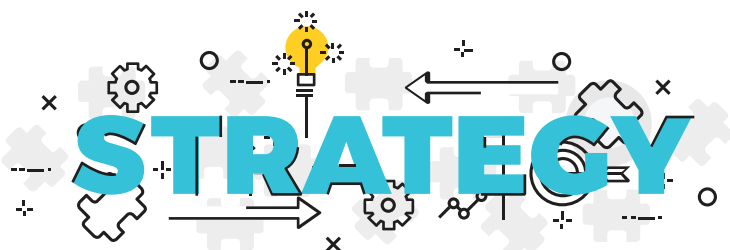

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

**ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນ
ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ
ພັດທະນາ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2030**

**The Official Development
Assistance Mobilization Strategy
2030 for Lao PDR**

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເດືອນສິງຫາ 2020

**ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນ
ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການ
ພັດທະນາ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2030**

**The Official Development
Assistance Mobilization Strategy
2030 for Lao PDR**

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເດືອນສິງຫາ 2020

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ລັດຖະບານ

ເລກທີ 236/ລບ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 18.05.2020.

ດໍາລັດ

ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ ຍຸດທະສາດ
ການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ສປປ ລາວ ຮອດປີ 2030

- ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍລັດຖະບານ ແຫ່ງສປປ ລາວ ສະບັບເລກທີ 04/ສພຊ, ລົງວັນທີ 06 ພະຈິກ 2016;
- ອີງຕາມ ມະຕິກົດລົງຂອງກອງປະຊຸມລັດຖະບານ ສະໄໝສາມັນ ປະຈຳເດືອນ ເມສາ 2020, ເລກທີ 04/ລບ, ລົງວັນທີ 31 ມີນາ 2020;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີ ຂອງກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສະບັບເລກທີ 0631/ກຜທ.ຮມສ-ອພມ, 01, ລົງວັນທີ 27 ເມສາ 2020.

ລັດຖະບານ ອອກດໍາລັດ:

- ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ 2030.
- ມາດຕາ 2 ມອບໃຫ້ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເປັນເຈົ້າການສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງ, ອົງການລັດ ທຽບເທົ່າກະຊວງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ຄົ້ນຄວ້າຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ.
- ມາດຕາ 3 ບັນດາກະຊວງ, ອົງການລັດທຽບເທົ່າກະຊວງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ບັນດາແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈົ່ງຮັບຮູ້ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດໍາລັດສະບັບນີ້ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນຢ່າງດີ.
- ມາດຕາ 4 ດໍາລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ມີລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຕາງໜ້າລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ

ທອງລຸນ ສີສຸລິດ

ສາລະບານ

I.	ສະພາບການລະດົມທຶນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ	4
1.	ສະພາບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາຂອງສາກົນ.....	4
2.	ສະພາບການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ	5
3.	ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ.....	9
4.	ການຕີລາຄາສະພາບການລະດົມ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ.....	11
II.	ວິໄສທັດ, ຫຼັກການ, ທິດທາງ ແລະ ຍຸດທະສາດ	14
1.	ວິໄສທັດ.....	14
2.	ຫຼັກການ.....	15
3.	ທິດທາງ.....	16
4.	ຍຸດທະສາດ	17
III.	ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	24
1.	ມາດຕະການລວມ.....	24
2.	ມາດຕະການສະເພາະ.....	24

ຕົວຫຍໍ້

ADB: ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ	ILO: ອົງການແຮງງານສາກົນ
AFD: ອົງການຝຣັ່ງເພື່ອການພັດທະນາ	IOM: ອົງການສາກົນເພື່ອການເຄື່ອນຍ້າຍແຮງງານ
Australia: ອົດສະຕາລີ	Japan: ຍີ່ປຸ່ນ
COVID-19: ພະຍາດຈຸລະໂລກອັກເສບປອດສາຍພັນໃໝ່ 2019	Kuwait: ກູເວດ
DAC: ຄະນະກຳມະການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ	LDCs: ກຸ່ມປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ
EU: ສະຫະພາບເອີຣົບ	LUXEMBOURG: ລຸກຊຳບວກ
FAIR: ບົດລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຕ່າງປະເທດ	MDG: ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດເພື່ອການພັດທະນາ
FAO: ອົງການອາຫານເພື່ອການກະເສດ	New Zealand: ນິວຊີແລນ
Finland: ຟິນແລນ	PPP: ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກເອກະຊົນ
France: ຝຣັ່ງ	R. KOREA: ສາທາລະນະລັດເກົາຫຼີ
GAVI: ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ານວັກແຊັງ ແລະ ສັກຢາກັນພະຍາດ	REDD+: ການຫຼຸດຜ່ອນ ການປ່ອຍອາຍພິດເຮືອນແກ້ວຈາກການ ທຳລາຍປ່າໄມ້ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ເສື່ອມໂຊມ
GDP: ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ	SCANDINAVIA: ກຸ່ມປະເທດສະແກນດີນາວຽນ
GMS: ການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ	SDC: ອົງການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາສະວິສ
Global Fund: ກອງທຶນໂລກ	SDGs: ເປົ້າໝາຍເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ
GEF: ກອງທຶນສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ	Sweden: ສະວີເດັນ
Germany: ເຢຍລະມັນ	Switzerland: ສະວິສເຊີແລນ
IFAD: ກອງທຶນສາກົນເພື່ອການພັດທະນາກະສິກຳ	TA: ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການ
	Thailand: ໄທ
	UNAIDS: ອົງການສະຫະປະຊາຊາດດ້ານເອດສ

UNCDF: ແຜນງານຮ່ວມມືລະຫວ່າງກອງທຶນອົງການ
ສະຫະປະຊາຊາດ

UNDP: ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ

UNESCO: ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການສຶກສາ,
ວັດທະນະທຳ ແລະ ວິທະຍາດສາດ

UNFPA: ກອງທຶນເພື່ອປະຊາກອນຂອງອົງການສະຫະ
ປະຊາຊາດ

UNICEF: ກອງທຶນເພື່ອເດັກຂອງອົງການສະຫະປະຊາ
ຊາດ

UNIDO: ອົງການສະຫະປະຊາຊາດດ້ານພັດທະນາອຸດ
ສາຫະກຳ

UNODC: ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຄວບຄຸມຢາ
ເສບຕິດ ແລະ ອາຊະຍາກຳ

UNWOMEN: ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການ
ພັດທະນາແມ່ຍິງ

USA: ສະຫະລັດອາເມລິກາ

USAIDS: ໜ່ວຍງານພັດທະນາລະຫວ່າງປະເທດຂອງ
ສະຫະລັດອາເມລິກາ

UXO: ລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ

VDCAP: ແຜນດຳເນີນງານຖະແຫຼງການວຽງຈັນ

WB: ທະນາຄານໂລກ

WFP: ອົງການອາຫານໂລກ

WHO: ອົງການອານາໄມໂລກ

WTO: ອົງການການຄ້າໂລກ

ຄຳນຳ

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ກຳນົດວິໄສທັດການພັດທະນາຮອດປີ 2030 ໂດຍໄດ້ສ້າງບາດກ້າວໃໝ່ຂອງການພັດທະນາ ເພື່ອນຳພາປະເທດໃຫ້ກາຍເປັນປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ມີລາຍຮັບສູງປານກາງ ຮັບປະກັນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໄປຕາມທິດເຕີບໂຕສີຂຽວມີຄຸນນະພາບ, ມີຈຸດສຸມ ແລະ ຍືນຍົງ, ສ້າງໃຫ້ໄດ້ລາຍຮັບແຫ່ງຊາດສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ ສີ່ເທົ່າ ຂອງປີ 2015 ໂດຍສຸມໃສ່ສ້າງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ອຸດສາຫະກຳທັນສະໄໝເປັນເສົາຄໍ້າ, ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ມີຄວາມສາມາດເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ເຊື່ອມຈອດຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ.

ຕໍ່ກັບສະພາບວິກິດການດ້ານເສດຖະກິດ-ການເງິນໃນສາກົນ, ໄພທຳມະຊາດທີ່ເກີດຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງລຽນຕິດ ທັງໃນຂົງເຂດພາກພື້ນກໍ່ຄືໃນສາກົນ ລວມທັງສະພາບການລະບາດຂອງພະຍາດໃນຄົນ ແລະ ສັດ (ລວມທັງ COVID-19) ໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະພາບການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດໂລກມີການປ່ຽນແປງຢ່າງສັບສົນ ແລະ ມີສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍຢ່າງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ເສດຖະກິດຂອງໂລກ ແລະ ພາກພື້ນມີການຟື້ນຕົວຊ້າ, ການຂັດແຍ່ງນັບມື້ນັບດຸເດືອດ ຂຽວຂາດ ອັນໄດ້ສົ່ງຜົນສະທ້ອນ ທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມຕໍ່ພື້ນຖານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດເຮົາ.

ຍ້ອນສະພາບການພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງໂລກ ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງໃນທິດທີ່ຊ້າລົງ ແລະ ມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງ, ແຫຼ່ງທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ຊກພ) ຂອງບັນດາປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບສູງ ທີ່ມີຕໍ່ບັນດາປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບສູງປານກາງ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງຫຼຸດລົງຫຼາຍພໍສົມຄວນ ເນື່ອງຈາກບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວຕ້ອງໄດ້ປະຄອງເສດຖະກິດ ແລະ ບັນຫາສັງຄົມ ທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນປະເທດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການປະກອບສ່ວນໃສ່ການຊ່ວຍເຫຼືອຫຼຸດລົງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ຜູ້ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາໃນການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ຍັງສືບຕໍ່ຮັກສາໄດ້ໃນລະດັບເດີມ ແລະ ມີບາງຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ກໍ່ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນວ່າບັນດາປະເທດເຫຼົ່ານັ້ນ ໄດ້ສະໜັບສະໜູນຕໍ່ນະໂຍບາຍພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການເຊື່ອມສານວາລະການພັດທະນາຂອງສາກົນ 2030 (SDGs), ເປົ້າໝາຍການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ໃນປີ 2024 ເຂົ້າໃນແຜນດັ່ງກ່າວ ໄປພ້ອມກັບການເຊື່ອມໂຍງເສດຖະກິດໃນພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ, ການຮ່ວມມືຫຼາຍຝ່າຍ, ການຮ່ວມມືລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ຕະຫຼາດສາກົນ. ນອກຈາກນີ້, ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານເສດຖະກິດກັບສາກົນ ໄດ້ເປີດໂອກາດໃຫ້ປະເທດເຮົາສະແດງບົດບາດຂອງຕົນໃນເວທີສາກົນນັບມື້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ ສປປ ລາວ ສາມາດເຂົ້າຫາກິນໄກການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງໃນເວທີສາກົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການກຳນົດລະບຽບການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ທັງເປັນການປັບປຸງລະບຽບກົດໝາຍພາຍໃນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານສາກົນ ອັນເປັນໜຶ່ງໃນປັດໄຈຕົ້ນຕໍໃນການດຶງດູດການລົງທຶນຈາກຕ່າງປະເທດ.

ສປປ ລາວ ມີທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນ ແລະ ຂໍ້ສະດວກຫຼາຍດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ສັງຄົມ ມີຄວາມສະຫງົບ, ການພັດທະນາມີການກຳນົດວິໄສທັດ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເປັນແຕ່ລະ

ໄລຍະ ອັນໄດ້ກາຍເປັນພື້ນຖານທີ່ໜັກແໜ້ນເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວໃນລະດັບສູງຢູ່ພາກພື້ນ ແລະ ມີຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ ຕະຫຼອດມາ. ນອກຈາກນີ້, ສປປ ລາວ ຍັງມີຂໍ້ໄດ້ປຽບດ້ານທີ່ຕັ້ງ ເພາະຕັ້ງຢູ່ຈຸດໃຈກາງຂອງຂົງເຂດອະນຸພາກພື້ນແມ່ນ້ຳຂອງ ຕອນລຸ່ມ (GMS) ເຊິ່ງຈະສາມາດພັດທະນາຈຸດພິເສດທາງດ້ານທີ່ຕັ້ງ ໃຫ້ເປັນປະເທດທີ່ໃຫ້ບໍລິການດ້ານການຄົມມະນາຄົມ- ຂົນສົ່ງທີ່ສະດວກ, ວ່ອງໄວ ແລະ ປອດໄພ, ສ້າງໃຫ້ເປັນສູນກາງເສດຖະກິດ ແລະ ເປັນໃຈກາງການບໍລິການຂອງພາກພື້ນໄດ້.

ການຈັດຕັ້ງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ເຫັນໄດ້ວ່າ ທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນໄດ້ປະກອບສ່ວນ ແລະ ມີບົດບາດສຳຄັນຫຼາຍ ໂດຍສະເລ່ຍ ທຶນ ຊຸກພ ກວມເອົາເຖິງ 15-17% ຂອງການລົງທຶນທັງໝົດ ເຊິ່ງຊື້ໃຫ້ເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມ ຕ້ອງການແຫຼ່ງທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ຢູ່ ສປປ ລາວ ແມ່ນຍັງມີຫຼາຍ ໃນຄະນະທີ່ສະພາບ ທຶນ ຊຸກພ ໃນທົ່ວໂລກມີທ່າວຽງ ຫຼຸດລົງ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອກຳນົດວິໄສທັດ, ທິດທາງ, ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະການໃນການລະດົມ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງ, ໄປຕາມທິດຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເພື່ອໃຫ້ທຶນ ຊຸກພ ໄດ້ປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງ ໜ້າເຂົ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ໃນປີ 2024 ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດເປົ້າໝາຍພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ປພຍ) ຂອງ ສປປ ລາວ; ແລະ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ສືບຕໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ທຶນ ຊຸກພ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາ ການ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດລະດັບທີ່ຜ່ານມາ ພ້ອມທັງຍົກປະສິດທິຜົນການນຳໃຊ້ທຶນດັ່ງກ່າວໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແລະ ໃຫ້ໄປເຖິງປະຊາຊົນ ບວກ ກັບການປັບປຸງກົນໄກການປະສານງານ ກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໃຫ້ມີຄວາມກົມກຽວສອດຄ່ອງໄປຕາມທິດທາງບຸລິມະສິດຂອງ ລັດຖະບານ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສາມາດຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງທຶນທີ່ມີຢູ່ນັ້ນໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ ລວມທັງການເປີດ ຊ່ອງທາງການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ທີ່ເປັນ ເງິນກູ້ເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ, ສິນເຊື່ອກາບອນ, ການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ (PPP) ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ລັດຖະບານໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ຮ່ວມກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຢ່າງ ເປັນປະຈຳ ໂດຍຜ່ານກົນໄກຂະບວນການໂຕະມິນ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈອັນດີຕໍ່ແນວທາງການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ. ໂດຍຜ່ານຂະບວນການດັ່ງກ່າວ, ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແມ່ນໄດ້ສືບຕໍ່ຍືນຍັນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 05 ປີ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ພ້ອມນີ້ ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຍັງໄດ້ ຮັບຮອງຮ່ວມກັນໃນການຜັນຂະຫຍາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຖະແຫຼງການວຽງຈັນ ວ່າດ້ວຍການເປັນຄູ່ຮ່ວມເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີ ປະສິດທິຜົນ (2016-2025) ເຊິ່ງແມ່ນຖະແຫຼງການທີ່ໄດ້ກຳນົດຈຸດຍືນຮ່ວມກັນໃນການເປັນຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທີ່ດີ. ໃນ ຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວ ກໍ່ໄດ້ລະບຸເຖິງຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການກຳນົດຍຸດທະສາດໃນການລະດົມ ແລະ ຄຸ້ມ ຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການສ້າງຂອບການຮ່ວມມືກັບຫຼາຍພາກສ່ວນ ທັງ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນມາດຕະການທີ່ຈະດຶງເອົາບັນດາປະເທດທີ່ກຳລັງພັດທະນາດ້ວຍກັນ ມາຊ່ວຍ ເຫຼືອເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ (ການຮ່ວມມືແບບໃຕ້-ໃຕ້).

ດັ່ງນັ້ນ, ອີງຕາມສະພາບພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ, ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຍຸດທະສາດຂອງຕົນໃນການລະດົມ ທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຮອດປີ 2030 ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໄດ້ເຂົ້າໃຈຍຸດ

ທະສາດຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ມີການກຳນົດແຜນງານບຸລິມະສິດທີ່ສອດຄ່ອງກັນ, ພ້ອມນີ້ ກໍ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກົນໄກການປະສານ
ງານລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການຕ່າງໆ, ການສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈໃຫ້ບັນດາກະຊວງ, ຂະ
ແໜງການ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ເປັນເຈົ້າຂອງໂຄງການເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໝູນໃຊ້ໃຫ້ເປັນໄປຕາມທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ສອດຄ່ອງ
ກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ວັນທີ 22 ພຶດສະພາ 2020

**ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ,
ລັດຖະມົນຕີກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ**

ສອນໄຊ ສີພັນດອນ

I. ສະພາບການລະດົມທຶນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ

1. ສະພາບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາຂອງສາກົນ

ສະພາບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (ຊກພ) ໄດ້ມີກົນໄກວິວັດທະນາການມາແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ໄດ້ມີການປັບປຸງຂະບວນການ ຕາມສະພາບຄວາມເປັນຈິງຂອງຍຸກສະໄໝ ເຊິ່ງສະແດງອອກດັ່ງນີ້: ໃນລະຫວ່າງປີ 2000-2011 ການຄຸ້ມຄອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊກພ ແມ່ນອີງໃສ່ຖະແຫຼງການໂຮມ 2003 ວ່າດ້ວຍຄວາມກົມກຽວ¹ ເປັນພື້ນຖານໃນການຮັບປະກັນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອມີຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ກົມກຽວກັນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ລະຫວ່າງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ເປັນໄປຕາມເປົ້າໝາຍການພັດທະນາຂອງບັນດາປະເທດຜູ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ. ຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກປັບປຸງໃນປີ 2005 ໂດຍໄດ້ຮອງຮັບເອົາ 05 ຫຼັກການຂອງຖະແຫຼງການປາຣີ². ແລະ ໃນປີ 2008 ກໍ່ໄດ້ມີການຮັບຮອງແຜນປະຕິບັດງານ ອັກຄສາ³ ອັນໄດ້ກາຍເປັນຈຸດປ່ຽນແປງສໍາຄັນ ທີ່ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງຂຶ້ນ.

ໃນປີ 2011, ຖະແຫຼງການບູຊານ⁴ ໄດ້ຫັນປ່ຽນວຽກງານຮ່ວມມືໄປສູ່ການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນທີ່ມີຫຼາຍພາກສ່ວນມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ. ໃນປີ 2014 ທີ່ປະເທດເມັກຊິໂກ ກໍ່ໄດ້ມີການຮັບຮອງເອົາຖະແຫຼງການເມັກຊິໂກ ຫຼື ເມັກຊິໂກຄອມມູນິເຕີ⁵ ເຊິ່ງໄດ້ມີການຮັບຮອງເອົາແຜນວຽກ ແລະ ຫົວຂໍ້ຕ່າງໆທີ່ເປັນບຸລິມະສິດໃນການລະດົມແຫຼ່ງທຶນຈາກພາຍໃນ, ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບສູງ, ຄູ່ຮ່ວມມືພາກທຸລະກິດ, ຄູ່ຮ່ວມມືໃຕ້-ໃຕ້, ສາມຝ່າຍ ແລະ ຈາກການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້. ການຫັນປ່ຽນໃໝ່ ຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ນັບແຕ່ການປ່ຽນແປງຈາກ “ຜູ້ໃຫ້ ແລະ ຜູ້ຮັບ” ມາເປັນ “ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ” ແລະ ປ່ຽນຈາກ “ປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ” ມາເປັນ “ການຮັບປະກັນສະຖານະການເປັນຄູ່ຮ່ວມກັບຫຼາຍພາກສ່ວນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ”. ການຫັນປ່ຽນນີ້ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການປະກອບສ່ວນຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

ມາເຖິງປີ 2015, ສາກົນໄດ້ປະກາດຮັບຮອງເອົາວາລະການພັດທະນາຮອດປີ 2030 ກໍ່ຄືເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) ແລະ ວາລະແຜນດໍາເນີນງານ ອາດີສອາບາບາ⁶ ກ່ຽວກັບການລະດົມທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ກໍ່ໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສໍາຄັນຂອງການລົງທຶນພາກລັດ ແລະ ການລະດົມແຫຼ່ງທຶນຈາກພາກເອກະຊົນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວາລະການພັດທະນາດັ່ງກ່າວ. ໃນປີ 2015, ທຶນ ຊກພ ຈາກປະເທດສະມາຊິກຄະນະກຳມະການການຊ່ວຍ ເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ⁷ ແມ່ນມີເຖິງ 131,6 ຕື້ ໂດລາສະຫະລັດ ເຊິ່ງໄດ້ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນຂອງລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດ ຂອງກຸ່ມຄະນະກຳມະການການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 0,3%. ການຊ່ວຍເຫຼືອນີ້ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 6,9% ຕໍ່ປີ ແລະ

¹ Rome Declaration on harmonization 2003;

² Paris Declaration on Aid Effectiveness

³ Accra Agenda for Action

⁴ The Busan Partnership for Effective Development Co-operation

⁵ Mexico Communiqué

⁶ Addis Ababa Action Agenda (AAAA) on Financing for Development

⁷ Development Assistance Committee (DAC)

ເຫັນວ່າໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 83% ນັບແຕ່ ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ການຊ່ວຍເຫຼືອເຫຼົ່ານັ້ນແມ່ນຍັງກວມເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ຊາວອົບພະຍົກເປັນສ່ວນຫຼາຍ. ຖ້າແຍກການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຕາມກຸ່ມປະເທດຕ່າງໆແລ້ວເຫັນວ່າກຸ່ມປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າປານກາງແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ 3% ຕໍ່ປີ ຫຼື ກວມ 30% ຂອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທັງໝົດ (39,8 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ) ແລະ ທຶນດັ່ງກ່າວໂດຍສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຖືກນຳໄປຊ່ວຍເຫຼືອບັນດາປະເທດໃນທະວີບອາຟຣິກາ. ພ້ອມນີ້ ກໍ່ເຫັນວ່າ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າ ແລະ ລາຍຮັບຕໍ່າປານກາງແມ່ນໄດ້ຫຼຸດລົງ ຍ້ອນການຫຼຸດລົງຂອງການເຂົ້າຫາທຶນກຸ່ມເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ ແລະ ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ພະຍາຍາມຊ່ວຍເຫຼືອຜ່ານຮູບແບບການກູ້ຢືມທີ່ບໍ່ແມ່ນເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ.

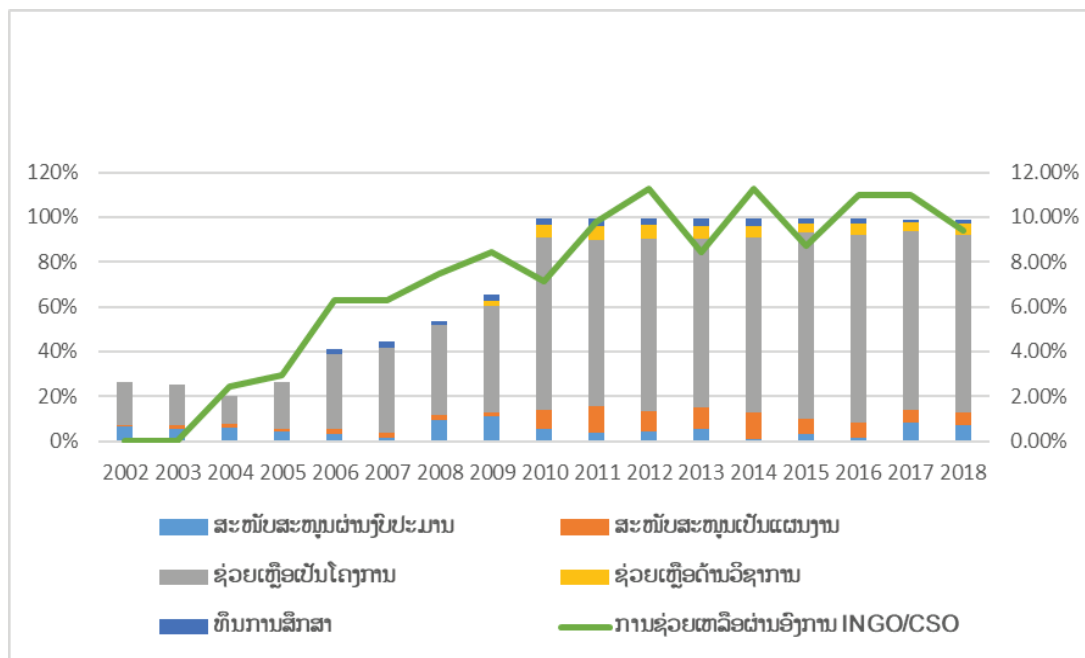
ຄາດຄະເນສະພາບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຕໍ່ໜ້າອາດມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ (ຜົນສຳຫຼວດຂອງ DAC) ແຕ່ການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ນຍັງຈະສຸມໃສ່ບັນດາປະເທດທີ່ບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ, ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ, ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕໍ່າ, ປະເທດເກາະດອນນ້ອຍ ແລະ ປະເທດທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດຈອດທະເລ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ດີ, ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຕໍ່ໜ້າແມ່ນຈະກວມເອົາການຮ່ວມມືແບບສອງຝ່າຍເປັນຫຼັກ ແລະ ຈະມີການມອບໃຫ້ອົງການທາງສັງຄົມ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຫຼາຍຂຶ້ນ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍພັດທະນາ ຂອງບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ດ້ອຍພັດທະນາເຫັນວ່າ ມີຄວາມຕ້ອງການເຖິງ 3,3 ຫາ 4,5 ພັນຕື້ ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ເຊິ່ງປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວຕ້ອງໄດ້ຂົນຂວາຍທຶນໃຫ້ໄດ້ເຖິງ 100 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ດ້ອຍພັດທະນາເຫຼົ່ານີ້, ແລະ ຄວາມຕ້ອງການທຶນພັດທະນານີ້ ເປັນສິ່ງທ້າທາຍອັນໃຫຍ່ຫຼວງສຳລັບສາກົນ ເພາະຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກເອກະຊົນ ໃຫ້ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ນັບແຕ່ປີ 2015 ເປັນຕົ້ນມາ ການລະດົມທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ແມ່ນຈະມາຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນລວມທັງແຫຼ່ງທຶນຈາກພາກທຸລະກິດ ແລະ ການປັບປຸງນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອດຶງດູດທຶນເພື່ອການພັດທະນາ ລວມທັງການອຸດຕັນການຮົ່ວໄຫຼຂອງການເກັບລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ.

2. ສະພາບການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍທິດທາງ, ນະໂຍບາຍລະດົມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາໂດຍຜ່ານຂະບວນການໂຕະມືນ ແລະ ບັນດາກອງປະຊຸມຕ່າງໆປີນອ້ອມຮ່ວມກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນສາກົນ ທຸກພາກສ່ວນໄດ້ສືບຕໍ່ໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາໃຫ້ການຮ່ວມມື ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ຜ່ານການສັງລວມຕິດຕາມການເບີກຈ່າຍຈາກບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ (ບໍ່ລວມຂອບຮ່ວມມືແບບໃຕ້-ໃຕ້, ສປ. ຈີນ, ສສ. ຫວຽດນາມ ແລະ ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ) ເຫັນວ່າ ອັດຕາສ່ວນການຊ່ວຍເຫຼືອສຳລັບ ສປປ ລາວ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບ 0,3% ຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທັງໝົດໃນສາກົນ, ແຕ່ຖ້າສົມທຽບຈຳນວນເງິນເບີກຈ່າຍຕົວຈິງແມ່ນມີການເພີ່ມຂຶ້ນໃນອັດຕາສະເລ່ຍປະມານ 7,9% ຕໍ່ປີ. ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນໄລຍະສິບກວ່າປີຜ່ານມາ (2002-2018) ສປປ ລາວ ສາມາດລະດົມການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກົນໄດ້ 8,09 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ສະເລ່ຍ 475 ລ້ານໂດ

ລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ. ໃນນັ້ນ, ສາມາດນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ໄດ້ 6,69 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ຫຼື 80% ຂອງທຶນທັງໝົດທີ່ລະດົມໄດ້ ລວມມີການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ 5,4 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ເງິນກູ້ຢືມເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ 1,28 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆ ອີກປະມານ 3,11 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ (ລວມມີການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານເຕັກນິກ, ຊ່ຽວຊານ ແລະ ວິຊາການ) ໂດຍລວມແລ້ວ ຖ້າສົມທຽບເປັນອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍເຫັນໄດ້ວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຮູບແບບໂຄງການ ແມ່ນກວມຫຼາຍກ່ວາ 85%, ຮອງລົງມາແມ່ນການຊ່ວຍເຫຼືອເປັນແຜນງານ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຜ່ານລະບົບງົບປະມານ (ປະມານ 5%) ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການສຶກສາ ແລະ ອື່ນໆ (ປະມານ 10%). ນອກຈາກນີ້, ເຫັນໄດ້ວ່າສາມາດລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຜ່ານອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ເຊິ່ງປະຕິບັດໄດ້ 550 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ສະເລ່ຍ 32,36 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ຫຼື 7% ຮູບສະແດງທີ 1.

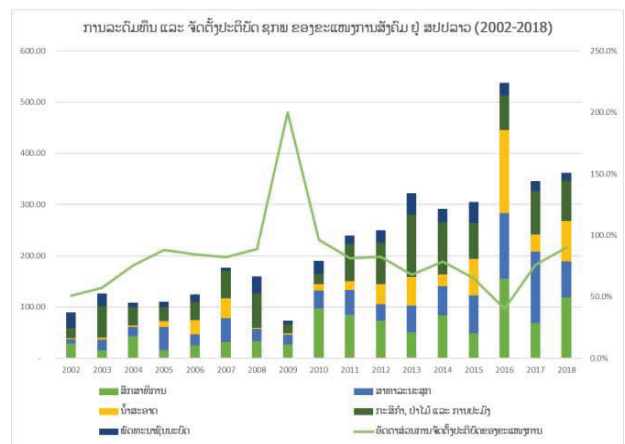
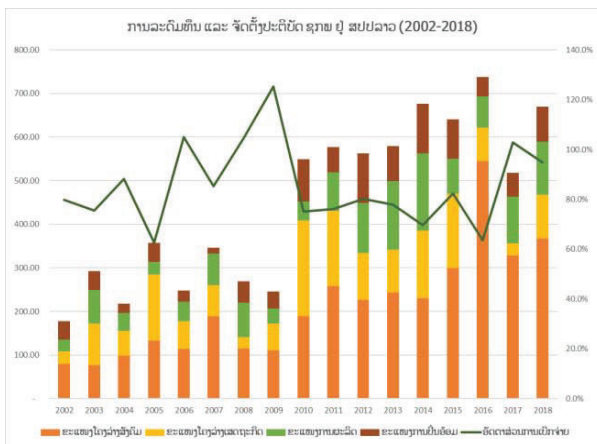
ຮູບສະແດງທີ 1: ຮູບແບບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຊຸກພ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໃນໄລຍະປີ 2002-2018

ການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ໃນໄລຍະຜ່ານມາສາມາດແບ່ງອອກເປັນ 04 ໄລຍະດັ່ງນີ້: ໄລຍະປີ 2002-2005 ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ 856 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ, ສະເລ່ຍ 214 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ຫຼື ປະມານ 76% ຂອງທຶນທັງໝົດທີ່ລະດົມໄດ້ ເຊິ່ງຖືວ່າປະຕິບັດໄດ້ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ແລະ ມີຜົນມາຈາກການເບີກຈ່າຍຂອງໂຄງການບໍ່ເປັນໄປຕາມແຜນ; ໄລຍະປີ 2006-2010 ແມ່ນສາມາດເບີກຈ່າຍໄດ້ດີສົມຄວນ ປະມານ 1,73 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ສະເລ່ຍ 346 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ຫຼື ປະມານ 97% ຂອງທຶນທັງໝົດທີ່ລະດົມໄດ້ ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າ ຂອງໄລຍະຜ່ານມາ; ໄລຍະປີ 2011-2015 ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ໄດ້ປະມານ 2,4 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ສະເລ່ຍ 481 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ຫຼືປະມານ 78% ຂອງທຶນທັງໝົດທີ່ລະດົມໄດ້; ແລະ ໃນໄລຍະປີ 2016-2018 ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ໄດ້ປະມານ 1,69 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ, ສະເລ່ຍ 565 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດຕໍ່ປີ ຫຼື 85% ຂອງທຶນທີ່ລະດົມໄດ້.

ໂດຍລວມແລ້ວເຫັນວ່າ ທຶນ ຊຸກພ ໃນຕໍ່ໜ້າແມ່ນຍັງຈະມີ ທ່າອ່ຽງດີຢູ່ພໍສົມຄວນ ສໍາລັບ ສປປ ລາວ ແລະ ສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວແບບຕັ້ງໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນຍ້ອນລັດຖະບານໄດ້ກໍານົດເອົາແຜນງານບຸລິມະສິດໃນການພັດທະນາຂະແໜງການຫຼັກ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາເປັນກົນໄກໃນການຂັບເຄື່ອນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ທີ່ກວມເອົາ 82,7% (ຂະແໜງໂຄງລ່າງສັງຄົມ, ໂຄງລ່າງເສດຖະກິດ, ຂະແໜງການຜະລິດ ແລະ ຂະແໜງການປັ່ນອ້ອມ).

ຂະບວນການໂຕະມົນ ກໍ່ແມ່ນກົນໄກໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນການລະດົມທຶນໃນຂັ້ນນະໂຍບາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງໄດ້ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃຫ້ນັບມື້ນັບດີຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເລັ່ງໃສ່ການຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ. ນອກຈາກນີ້, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຍັງສືບຕໍ່ໃຫ້ຄໍາໝັ້ນສັນຍາສືບຕໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ສປປ ລາວ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ (MDG), ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs) ແລະ ເປົ້າໝາຍການຫຼຸດຜົນອອກຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ໂດຍແນ່ໃສ່ຄວາມກົມກຽວຂອງການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ-ຫຼາຍຝ່າຍກັບບັນດາປະເທດເພື່ອນມິດ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນການເງິນ, ສປປ ລາວ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສ້າງຍຸດທະສາດການຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເຊິ່ງປະຈຸບັນໄດ້ມີຍຸດທະສາດຮ່ວມກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຈຳນວນຫຼາຍພໍສົມຄວນ. ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເປັນໄປຕາມທິດທາງຈຸດສຸມບຸລິມະສິດຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ວາງໄວ້.

ຮູບສະແດງທີ 2: ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຊຸກພ ທີ່ໄປຕາມຂົງເຂດ ໄລຍະປີ 2002-2018

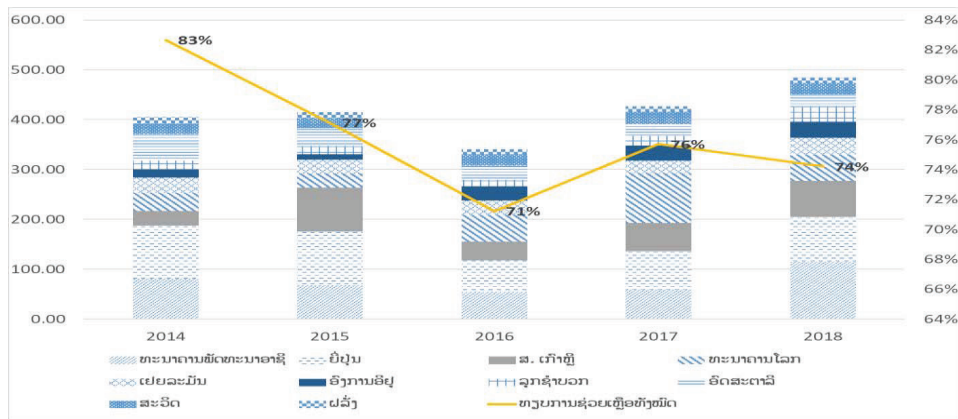
ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບັນດາໂຄງການ ຊຸກພ ຢູ່ ສປປ ລາວ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ສປປ ລາວ ໄດ້ສ້າງລະບົບ ແລະ ກົນໄກການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນຢ່າງເປັນລະບົບ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບການທົບທວນບັນດາໜ້າວຽກທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນດ້ານວິຊາການ ລະຫວ່າງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຮ່ວມກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ການພັດທະນາຖານຂໍ້ມູນໂຄງການ ຊຸກພ; ຫຼື ລະບົບຖານຂໍ້ມູນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ (www.oda-mis.gov.la)

ເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິພາບຂອງການລາຍງານ ແລະ ຕິດຕາມໂຄງການ ຊຸກພ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ກໍ່ຍັງໄດ້ສືບຕໍ່ພັດທະນາລະບົບ ແຜນທີ່ ຊຸກພ ຢູ່ ສປປ ລາວ ເພື່ອຍົກສູງການຄຸ້ມຄອງ, ກົນໄກການຕິດຕາມ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ ພ້ອມທັງເພີ່ມທະວີ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທຶນ ຊຸກພ ໃຫ້ໄປສູ່ປະຊາຊົນຢ່າງແທ້ຈິງ.

ໂດຍລວມແລ້ວ, ທ່າອ່ຽງການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ຕະຫຼອດໄລຍະຜ່ານມາເຫັນວ່າຢູ່ໃນທ່ວງທ່າທີ່ດີພໍສົມຄວນ ແລະ ມີ ທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ. ໃນນັ້ນເຫັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຂະແໜງໂຄງລ່າງທາງດ້ານສັງຄົມ ແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນທີ່ຫຼາຍກວ່າໝູ່ ກວມເອົາເຖິງ 46%. ຖ້າຫາກສົມທຽບຕາມຂະແໜງການຫຼັກ ແລະ ຂະແໜງການຍ່ອຍແລ້ວ ເຫັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າໃນ ຂະແໜງສັງຄົມແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຕາມການເກັບກຳຂໍ້ມູນທາງລວງເລິກແລ້ວ (ການສຶກສາທິການ, ສາທາລະນະສຸກ, ນ້ຳ ສະອາດ, ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ) ເຫັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຂະແໜງສຶກສາທິການ, ສາທາລະນະສຸກ, ກະສິກຳ ແລະ ນ້ຳສະອາດແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ສ່ວນວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດແມ່ນມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ທັງນີ້ຍ້ອນວ່າ ບັນດາຄູ່ຮ່ວມມືພັດທະນາ ເຫັນໄດ້ຄວາມສໍາຄັນໃນການຮ່ວມມືກັນເພື່ອໃຫ້ ສປປ ລາວ ບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດ ສະຫວັດ ແລະ ເປົ້າໝາຍພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ນ້ຳສະອາດ ແລະ ການສຶກສາທິການ ຫຼື ການສຶກສາ ສາມັນສຶກສາ) ດັ່ງໃນຮູບທີ່ສະແດງຂ້າງເທິງ.

ອີງຕາມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ສັງລວມມານັ້ນ, ສາມາດຍັງຢືນໃຫ້ເຫັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ ແມ່ນມີຄວາມ ສອດຄ່ອງກັບເປົ້າໝາຍ ແລະ ຂົງເຂດບຸລິມະສິດການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ການນໍາ ໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຕ່າງປະເທດແມ່ນມີຄວາມດຸ່ນດ່ຽງໃນການພັດທະນາແຕ່ລະຂົງເຂດ ແລະ ແມ່ນປັດໄຈສໍາຄັນໃນການ ພັດທະນາແຕ່ລະຂົງເຂດ ໃນຂະນະທີ່ການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານທີ່ຍັງມີຈຳກັດໂດຍລວມແລ້ວໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ ການຊ່ວຍ ເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາໃນຂົງເຂດນີ້ແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍສົມຄວນ, ເຊິ່ງມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງ ຄົມ 5 ປີຄັ້ງທີ 8 ທີ່ເນັ້ນໜັກໃສ່ການເຕີບໂຕແບບສົມສ່ວນ ແລະ ການສ້າງຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ.

ໃນໄລຍະ 5 ປີທີ່ຜ່ານມາ ເຫັນວ່າການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ທີ່ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າໝູ່ ແມ່ນມາຈາກການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ ແລະ ຈາກສະຖາບັນການເງິນ ເຊັ່ນ: ປະເທດຍີ່ປຸ່ນ, ອົດສະຕາລີ, ເຢຍລະມັນ, ສ.ເກົາຫຼີ, ຝຣັ່ງ, ສະວິດ, ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ແລະ ທະນາຄານໂລກ. ສໍາລັບການຮ່ວມມືຫຼາຍຝ່າຍ ເຊັ່ນວ່າ ການຊ່ວຍເຫຼືອຜ່ານ ສະຫະພາບເອີລົບ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແມ່ນໄດ້ປະກອບສ່ວນຊ່ວຍເຫຼືອ ສປປ ລາວ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍວາລະ ການພັດທະນາຂອງສາກົນ ແລະ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊັ່ນດຽວກັບຜູ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອສອງຝ່າຍ. ພ້ອມນີ້ເຫັນວ່າ, ບັນດາຄູ່ຮ່ວມ ພັດທະນາຫຼັກໆ (10 ອົງການ) ແມ່ນຍັງສືບຕໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ ສປປ ລາວ ແລະ ມີທ່າອ່ຽງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງການຊ່ວຍ ເຫຼືອ ຈາກບັນດາ 10 ປະເທດ/ອົງການດັ່ງກ່າວ ແມ່ນກວມເອົາຫຼາຍກວ່າ 70% ຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອທັງໝົດດັ່ງສະແດງອອກໃນຮູບ ສະແດງ ຕໍ່ໄປນີ້:

ຮູບສະແດງທີ 3: ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ທີ່ແບ່ງຕາມຜູ້ໃຫ້ທຶນ (2014-2018)

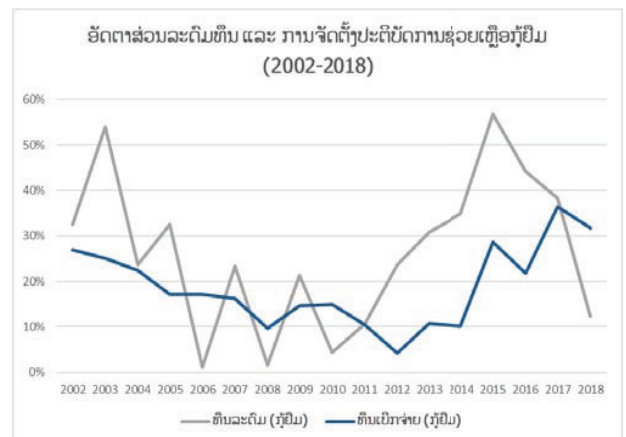
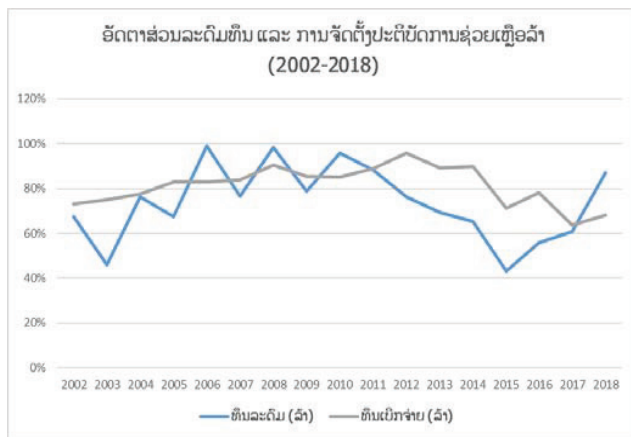
ບັດໄຈຫຼັກອີກຢ່າງໜຶ່ງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ ແມ່ນຍ້ອນຄວາມເອົາໃຈໃສ່ ຂອງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທີ່ໄດ້ປະຕິບັດຕາມຄຳໝັ້ນສັນຍາ ແກ່ ສປປ ລາວ ແລະ ສາກົນ. ໃນນັ້ນເຫັນວ່າ ໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາ (2014-2018) ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ສອງຝ່າຍ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນ ລວມມີ ຍີ່ປຸ່ນ (ສະເລ່ຍ ປະມານ 90 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ/ປີ), ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ (ສະເລ່ຍປະມານ 80 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ/ປີ), ສ.ເກົາຫຼີ ແລະ ທະນາຄານໂລກ (ສະເລ່ຍຫຼາຍກວ່າ 50 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ/ປີ), ເຢຍລະມັນ, ອົງການສະຫະພາບເອີລົບ, ລຸກຊຳບວກ, ອິດສະຕາລີ, ສະວິດ ແລະ ຝຣັ່ງ ແມ່ນກວມຫຼາຍກວ່າ 76% ຂອງມູນຄ່າການລະດົມທຶນທັງໝົດໃນໄລຍະດັ່ງກ່າວ ຫຼື 4,5 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ.

ນອກຈາກນີ້, ຄາດວ່າໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ ທຶນ ຊຸກພ ໂດຍສະເພາະການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າແມ່ນມີທ່າອ່ຽງຈະສຸມໃສ່ສະໜັບສະໜູນຂົງເຂດການພັດທະນາຊຸມຊົນຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະ ຈະຜ່ານອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ອົງການທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; ສຳລັບເງິນກູ້ເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນ ແມ່ນຈະຍັງສືບຕໍ່ສຸມໃສ່ສະໜັບສະໜູນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ.

3. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ເປັນໜຶ່ງໃນແຫຼ່ງທຶນສຳຄັນທີ່ຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນ ສປປ ລາວ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ໂດຍສຸມໃສ່ວຽກງານພັດທະນາທາງສັງຄົມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເປົ້າໝາຍບຸລິມະສິດຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີຄັ້ງທີ 7 ແລະ ຄັ້ງທີ 8 (2011-2015 ແລະ 2016-2020) ໃນນີ້ໄດ້ຈັດສັນ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ ເຂົ້າໃນຂະແໜງພັດທະນາສັງຄົມ ເປັນບຸລິມະສິດ ເຊິ່ງການພັດທະນາສັງຄົມໂດຍລວມແລ້ວແມ່ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຕາມຄາດໝາຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ; ພ້ອມນີ້ເຫັນວ່າບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຍັງສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນທຶນ ຊຸກພ ເຂົ້າໃສ່ໃນຂະແໜງການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ, ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ການປັບປຸງການປົກຄອງ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ວຽກ

ງານເກັບກູ້ລະເບີດ. ສ່ວນໃນຂະແໜງເສດຖະກິດ ທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນຍັງສືບຕໍ່ເລັ່ງໃສ່ໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ທັງນີ້ເພື່ອ ຮັບປະກັນໄດ້ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການ. ສ່ວນການລົງທຶນໃສ່ວຽກງານພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ ແຮ່ ແມ່ນຖືວ່າເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນຕໍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບແຫ່ງຊາດ. ຄຽງຄູ່ກັນກັບການ ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເຊິ່ງກວມເອົາຫຼາຍກວ່າ ໜຶ່ງໃນສີ່ ຂອງທຶນ ຊຸກພ ທັງໝົດ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນຍັງເລັ່ງໃສ່ວຽກງານຂະແໜງ ຂົວ-ທາງ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ.

ຮູບສະແດງທີ 4 ອັດຕາສ່ວນການເບີກຈ່າຍຕົວຈິງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ ໄລຍະ 2002-2018 ຜ່ານມາ ເຫັນວ່າໂດຍລວມແລ້ວອັດຕາການເບີກຈ່າຍຕົວຈິງ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນລະດັບ 80% ເຊິ່ງກໍ່ມີຫຼາຍສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ຕາມແຜນ. ອີງຕາມບົດລາຍ ງານສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຶນ ຊຸກພ (FAIR)⁸ ຂອງ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (2015/2016) ເຫັນວ່າຂະ ໜາດຂອງໂຄງການ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນບັນຫາທີ່ເຮັດໃຫ້ການເບີກຈ່າຍບໍ່ສາມາດບັນລຸໄດ້ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການຂຶ້ນແຜນການເບີກຈ່າຍ ຂອງບັນດາໂຄງການທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ (ມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 10 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ) ທີ່ບໍ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຕາມແຜນທີ່ກຳ ນົດໄວ້, ການຕິດຕາມ ແລະ ລາຍງານຕົວເລກສ່ວນໜຶ່ງກໍ່ຍັງບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຕົວຈິງ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ສໍາລັບໂຄງການຂະ ໜາດນ້ອຍ(ມູນຄ່າຕໍ່າກວ່າ 1 ແສນໂດລາສະຫະລັດ)ກວມເຖິງ 80% ຂອງຈໍານວນໂຄງການທັງໝົດທີ່ຈັດຕັ້ງຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ມີທ່າອ່ຽງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ດີ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ເກີນຄາດໝາຍຂອງແຜນກໍານົດ ໄວ້. ພ້ອມນີ້ກໍ່ເຫັນໄດ້ວ່າອັດຕາສ່ວນຂອງ ຊຸກພ ເປັນເງິນກູ້ຢືມເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນແມ່ນມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມອາດ ສາມາດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າແມ່ນສູງກວ່າໂຄງການທີ່ເປັນເງິນກູ້ຢືມ.

⁸ Foreign Aid Implementation Report

4. ການຕີລາຄາສະພາບການລະດົມ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ

ຕະຫຼອດໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການ ແລະ ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ໃນໄລຍະທີ່ຜ່ານມາ ໂດຍລວມແລ້ວ ສປປ ລາວ ສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍໄດ້ຕາມແຜນທີ່ກຳນົດໄວ້ ແຕ່ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບ ສະພາບຕົວຈິງ, ເງື່ອນໄຂຂອງບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄື ສະພາບການ ພັດທະນາຂອງສາກົນ ໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າທີ່ຈະສົ່ງຜົນສະທ້ອນຕໍ່ການຮ່ວມມື, ການຖອດຖອນບົດຮຽນ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບ ສະພາບພາວະວິໄສ ແລະ ອັດຕະວິໄສ ທັງພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ຕາມຫຼັກວິທີວິທະຍາ ຫຼື ການວິໄຈ ຈຸດດີ, ຈຸດອ່ອນ, ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ (SWOT Analysis) ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ການກຳນົດຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຸກພ. ການວິໄຈນີ້ ຈະຊ່ວຍໃນການກຳນົດແນວທາງ ແລະ ນະໂຍບາຍໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ສາມາດຕີລາຄາໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

4.1. ຈຸດດີ

- ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ມີສະຖຽນລະພາບທາງການເມືອງ ທີ່ໝັ້ນຄົງ ແລະ ສັງຄົມມີຄວາມສະຫງົບ ເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນ ປັດໄຈພື້ນຖານທີ່ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນການດຳເນີນທຸລະກິດ, ການຜະ ລິດ, ການບໍລິການ ແລະ ການລົງທຶນ; ພ້ອມທັງເປັນພື້ນຖານທີ່ສຳຄັນໃນການດຳເນີນນະໂຍບາຍການພັດທະນາໃຫ້ມີ ຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ນະໂຍບາຍການຕ່າງປະເທດທີ່ເປີດກ້ວາງການຮ່ວມມື. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ດີສຳລັບການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຊຸກຍູ້ວຽກງານການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາ ກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໃຫ້ໄດ້ຮັບໝາກຜົນ, ສ້າງ ປັດໄຈອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໃນການປະຕິບັດຄຳໝັ້ນສັນຍາການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານໂຄງການໃຫ້ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ;
- ສປປ ລາວ ໄດ້ມີແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຕ່ລະໄລຍະ ເຊິ່ງໄດ້ກຳນົດໜ້າວຽກຈຸດສຸມທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ມີເປົ້າ ໝາຍການພັດທະນາທີ່ແນ່ນອນ, ມີລັກສະນະເຊື່ອມສານ ແລະ ຊຸກຍູ້ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ລະຫວ່າງແຜນພັດທະນາຂອງຂະ ແໜງການ, ສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນອີງທີ່ສຳຄັນສຳລັບວຽກງານການຂົນຂວາຍ ຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຸກພ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ໃນນັ້ນ, ສປປ ລາວ ໄດ້ມີກົນໄກ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານ ເພື່ອໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີຫຼັກການ ເຊັ່ນ: ແຜນດຳເນີນຖະແຫຼງການວຽງຈັນ (VDCAP)⁹;
- ນຳໃຊ້ຂະບວນການກອງປະຊຸມໂຕະມືນ ເພື່ອເປັນເວທີຂອງການປຶກສາຫາລື ລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດ ທະນາ ຕໍ່ນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດທາງການພັດທະນາ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ລວມທັງການນຳສະເໜີບັນດາ ຄວາມຄືບໜ້າ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ທີ່ນຳໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ;

⁹ Vientiane Declaration Country Action Plan

- ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີດຳລັດ ແລະ ລະບຽບຫຼັກການ ໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ທຶນ ຊຸກພ ລວມທັງບົດແນະນຳ ໃນການຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ປະສິດທິຜົນ ຂອງການນຳໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ.
- ໄດ້ສ້າງຍຸດທະສາດການຮ່ວມມືຮ່ວມກັນລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາໂດຍເອົາແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະເປັນບ່ອນອີງໃນການກຳນົດຂະແໜງການບຸລິມະສິດເພື່ອພັດທະນາ.

4.2. ຈຸດອ່ອນ

- ສປປ ລາວ ຍັງເປັນປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບສະເລ່ຍຕໍ່ຄົນຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າກວ່າມາດຕະຖານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ເຖິງແມ່ນວ່າເສດຖະກິດພາຍໃນປະເທດ ຈະມີທ່າທິຂະຫຍາຍໂຕຢ່າງກ້າວກະໂດດ ແຕ່ຄວາມບອບບາງທາງດ້ານເສດຖະກິດຍັງສູງ (2014-2015 ສະເລ່ຍໄດ້ GDP ຂະຫຍາຍໂຕເຖິງ 7,5%, 2015-2017 ເສດຖະກິດ ຂະຫຍາຍໂຕຄົງທີ່ສະເລ່ຍຢູ່ໃນລະດັບ 7%; ສ່ວນ 2018 ແລະ 2019 ແມ່ນຕໍ່າກວ່າ 7%).
- ສປປ ລາວ ຍັງມີອັດຕາສ່ວນ ຂອງຄວາມທຸກຍາກສູງຢູ່, ໃນທົ່ວປະເທດປະຊາຊົນ ທົ່ວປະເທດປະຊາຊົນ ທົ່ວປະເທດປະຊາຊົນ ຈຳນວນ 52 ເມືອງ ແລະ 109 ບ້ານ ແມ່ນນອນຢູ່ໃນເຂດຫ່າງໄກຊອກຫຼີກ, ເປັນຂົງເຂດພູຜາ ແລະ ທົ່ງພຽງ ທີ່ຖະໜົນຫົນທາງ ແລະ ລະບົບການຂົນສົ່ງບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ເຊິ່ງຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາທາງດ້ານພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ນ້ຳສະອາດ, ເສັ້ນທາງ ແລະ ຕາຂ່າຍໄຟຟ້າ; ດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ສາທາລະນະປະໂຫກ, ໂພຊະນາການ ສຳລັບແມ່ ແລະ ເດັກ ແລະ ເດັກນ້ອຍເກີດໃໝ່ ລວມໄປເຖິງເດັກນ້ອຍທີ່ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 5 ປີ ຕາມເປົ້າໝາຍຂອງ MDGs, ການປ້ອງກັນໄຂ້ຫວັດ, ພະຍາດມາເລເລຍ ແລະ ພະຍາດໂລກລະບາດ ອື່ນໆ; ການສົ່ງເສີມທາງດ້ານການສຶກສາ ເຊິ່ງເປົ້າໝາຍຂອງລັດຖະບານ ຕ້ອງສູ້ຊົນໃຫ້ອັດຕາການລອດເຫຼືອ ແລະ ຮຽນຈົບຂອງນັກຮຽນ ຊັ້ນປະຖົມ-ຊັ້ນມັດທະຍົມຕົ້ນ ແລະ ລົບລ້າງການກົກໜັງສືໃຫ້ເຫຼືອສູນ.
- ຍັງຂາດການຈັດລຽງບຸລິມະສິດ ຂອງຂະແໜງການທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັນໂດຍສະເພາະແມ່ນການພັດທະນາຂະແໜງການ ໃຫ້ມີຄວາມໂດດເດັ່ນ ແລະ ເປັນຕົວແບບ ໃນການພັດທະນາທີ່ຄົບຖ້ວນ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດ ທັງເປັນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ລາຍຮັບທີ່ໜັ້ນຄົງໃຫ້ປະຊາຊົນ;
- ກົນໄກໃນການສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງພາກທຸລະກິດ ໃນຂະບວນການພັດທະນາ ຍັງມີຂອດຈຳກັດ ໃນການສົ່ງເສີມພາກທຸລະກິດ ເຂົ້າມາມີບົດບາດ ແລະ ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ທາງດ້ານວິຊາການຕ່າງໆ ລວມທັງກົນໄກ ໃນການຊຸກຍູ້ບັນດາວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ໃຫ້ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ສັງຄົມ;
- ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນແຜນງານ/ໂຄງການ ຊຸກພ ຍັງຂາດຊ່ຽວຊານ ແລະ ວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ແຜນການອັນລະອຽດ ຂອງບັນດາກະຊວງທີ່ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ການລາຍງານສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການບໍ່ແທດເໝາະກັບຄວາມເປັນຈິງເທົ່າທີ່ຄວນ ລວມທັງການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆ ບໍ່ທັນກັບສະພາບຈິງ ພາໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ/ໂຄງການມີຄວາມຊັກຊ້າ.

4.3. ກາລະໂອກາດ

- ວາລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ 2030 ຂອງສາກົນ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວຕ້ອງເພີ່ມທະວີການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການຄ້າ ໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ເຊິ່ງນອນຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍທີ່ 08 ຂອງ ປພຍ (SDGs), ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການຄ້ານີ້ ເປັນການກະຕຸ້ນໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ມູນຄ່າການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການຄ້າຕັ້ງແຕ່ປີ 2006 ສະເລ່ຍແມ່ນ 54 ຕື້ໂດລາສະ ຫະລັດ, ການເບີກຈ່າຍສະສົມ ຫຼາຍກວ່າ 300 ຕື້ໂດລາສະຫະລັດ ເຊິ່ງມີທ່າອ່ຽງ ເພີ່ມຂຶ້ນທຸກປີ. ໃນວາລະແຜນດຳເນີນງານອາດີສອາບາ (AAAA) ໄດ້ເນັ້ນໜັກເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານການເງິນ ໃຫ້ແກ່ພາກເອ ກະຊິນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອນີ້ແມ່ນສຸມໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ການສົ່ງເສີມສະພາບແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຖືເປັນໂອກາດອັນດີໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາສິນຄ້າ, ເພີ່ມທະວີການສົ່ງອອກ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນທາງດ້ານການຄ້າຕ່າງໆ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ນັ້ນຍັງຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນການສົ່ງເສີມທັກສະສີມືແຮງງານ, ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂສະດວກໃຫ້ແກ່ການດຳເນີນທຸລະກິດ;
- ການຮ່ວມມືໃນລະດັບອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ພາກພື້ນ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ເລັ່ງໃສ່ການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າ ເຊິ່ງຊຸກຍູ້ໃຫ້ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາໃນດ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອຮອງຮັບການຂະຫຍາຍຕົວດັ່ງກ່າວ ໂດຍຜ່ານການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ທາງດ້ານການເງິນ;
- ການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ແລະ ເຊື່ອມສານ ກັບອົງການສາກົນເຊັ່ນ: ບັນດາສະມາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ, ອົງການການຄ້າໂລກ ແລະ ອື່ນໆ ແມ່ນຈະຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດສາກົນທີ່ກ້ວາງຂວາງ ຊ່ວຍສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າເພື່ອສົ່ງອອກທັງເປັນການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂອງລາວໃນເວທີການຄ້າສາກົນໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;
- ການຮ່ວມມືແບບໃຕ້-ໃຕ້ ກັບບັນດາປະເທດ ທີ່ມີສະຖານະພາບການພັດທະນາທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ກໍ່ແມ່ນປັດໃຈໜຶ່ງທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ການຮຽນຮູ້ເອົາສິ່ງໃໝ່ໆ ໃນການຊຸກຍູ້ການພັດທະນາໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວ.

4.4. ສິ່ງທ້າທາຍ

- ສະພາບໂລກໃນປະຈຸບັນ, ໄດ້ມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊິ່ງສະແດງອອກໃຫ້ເຫັນເຖິງຜົນກະທົບໃນຫຼາຍດ້ານ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ດ້ານການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ສະພາບພະຍາດໂລກລະບາດ (COVID-19 ແລະ ອື່ນໆ); ສະພາບການຮ່ວມມືທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊາດ ແລະ ຕິດພັນໄປເຖິງທິດທາງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາຂອງບັນດາປະເທດມະຫາອຳນາດ ຫຼື ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ທີ່ມີຕໍ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນທຸກທະວີບເຊັ່ນ: ທະວີບອາຊີ, ທະວີບອາຟຣິກາ ແລະ ທະວີບອາເມລິກາໃຕ້. ຄວາມແຕກໂຕນທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ການຍາດແຍ່ງເປັນປະເທດຜູ້ນຳທີ່ມີອິດທິພົນໃນເວທີສາກົນ ເປັນຜົນສະທ້ອນອັນໜຶ່ງ ທີ່ສ້າງຜົນກະທົບໃຫ້ແກ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດສ້າງຄວາມສະໝໍ່າສະເໝີ ໃນການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ໃຫ້ໄດ້ຕາມຄາດໝາຍ;

- ບັນດາປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ຫຼື ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຫຼັກ ໄດ້ມີທິດທາງນະໂຍບາຍໃໝ່ ໂດຍຫັນເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າໄປຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ແກ່ບັນດາປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາໃນທະວີບອາຟຣິກາ;
- ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ/ໂຄງການ ຈຳນວນໜຶ່ງ ສປປ ລາວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ ບັນດານະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ສປປ ລາວ ມີຄວາມພ້ອມທາງດ້ານພະນັກງານວິຊາການ ແລະ ງົບປະມານ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານ/ໂຄງການ;
- ການວິເຄາະ ແລະ ກຳນົດແຜນການ/ໂຄງການລະອຽດໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ ຍັງເປັນໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເຊິ່ງບາງຄັ້ງຍັງເຮັດໃຫ້ບໍ່ສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງປະເທດ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ;
- ໄພທຳມະຊາດ ທີ່ເກີດຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການກຽມຄວາມພ້ອມໃນການຮັບມືຕໍ່ກັບສະພາບຂອງການປ່ຽນແປງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ລວມເຖິງການຝຶນຝູ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບຕ່າງໆ ໃຫ້ທ່ວງທັນກັບເວລາ ເຊິ່ງເຫັນວ່າ ລັດຖະບານ ຍັງແບກຫາບລາຍຈ່າຍ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາເຫຼົ່ານີ້ ໃນແຕ່ລະປີສູງພໍສົມຄວນ;

II. ວິໄສທັດ, ຫຼັກການ, ທິດທາງ ແລະ ຍຸດທະສາດ

1. ວິໄສທັດ

ເພື່ອໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດຜ່ອນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ບໍ່ຕົກຢູ່ໃນແຮ້ວຂອງການພັດທະນາຂອງປະເທດລາຍຮັບຕໍ່າປານກາງ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງສຸມໃສ່ການສ້າງປະຖົມປັດໄຈ ກໍ່ຄືບັນດາກຳລັງແຮງຍູ້ດັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ. ທັງສາມດ້ານຂອງການພັດທະນາ ແມ່ນຖືວ່າເປັນເສົາຄໍ້າຫຼັກຂອງການພັດທະນາ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການລະດົມທຶນ ແລະ ເຕັກນິກວິຊາການເຂົ້າຊ່ວຍ. ເພື່ອບັນລຸໄດ້ຕາມວິໄສທັດການພັດທະນາ 2030 ແລ້ວ ສປປ ລາວ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ສຸມທຸກແຫຼ່ງທຶນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນດ້ານການເງິນ ກໍ່ຄືຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເຂົ້າໃສ່ໃນການພັດທະນາ ເພື່ອໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດຜ່ອນການເອື້ອຍອີງໃສ່ ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ກ້າວເປັນສະມາຊິກຂອງບັນດາກຸ່ມປະເທດທີ່ສາມາດພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ດ້ວຍການໝູນໃຊ້ທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະ ງົບປະມານຂອງຕົນເອງ. ດັ່ງນັ້ນ ວິໄສທັດ ສຳລັບ ສປປ ລາວ ໃນວຽກງານການລະດົມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ 2030 ແມ່ນ: **“ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ເປັນເຈົ້າການຢ່າງມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ຮັບປະກັນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ໃນ 03 ເສົາຄໍ້າຫຼັກ: ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທິດມີຄຸນນະພາບ, ມີຈຸດສຸມ, ຍືນຍົງ ແລະ ສີຂຽວ”**.

2. ຫຼັກການ

ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາສະບັບນີ້ ແມ່ນຖືກສ້າງຂຶ້ນຕາມທິດທາງການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄືນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ໂດຍປະຕິບັດນະໂຍບາຍເປີດກວ້າງການພົວພັນ-ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ສາກົນ ຕາມຫຼັກການຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ບົນພື້ນຖານການເຄົາລົບຄວາມເປັນເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕຂອງປະເທດ ແລະ ກົດໝາຍຂອງກັນ ແລະ ກັນ ເຊິ່ງມີລະອຽດດັ່ງນີ້:

ການມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ: ແມ່ນຫຼັກການລວມທີ່ກຳນົດໄວ້ສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ ເຊິ່ງທັງສອງຝ່າຍຕ້ອງຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ທັງສອງຝ່າຍຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ຍົກສູງຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການກວດກາ ແລະ ຮຽບຮຽງເນື້ອໃນສັນຍາໃຫ້ຮອບຄອບຖີຖ້ວນ;

ການເຄົາລົບອະທິປະໄຕ ແລະ ບໍ່ແຊກແຊງກົດຈະການພາຍໃນຂອງກັນ ແລະ ກັນ: ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ແຕ່ລະຝ່າຍທີ່ມີການຮ່ວມມື ຕ້ອງເຄົາລົບບັນດາຂໍ້ຕົກລົງທີ່ໄດ້ເຊັນນຳກັນ, ບໍ່ນຳເອົາເງື່ອນໄຂອື່ນໆເພື່ອຕໍ່ລອງ ແລະ ສ້າງຜົນສະທ້ອນເຖິງຄວາມໝັ້ນຄົງທາງການເມືອງ ກໍ່ຄືທາງເສດຖະກິດ; ຫຼັກການຄວາມເປັນເອກະລາດ ແລະ ເປັນເຈົ້າຕົນເອງໃນການຄຸ້ມຄອງ ແມ່ນຖືວ່າເປັນຫຼັກການທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີການສວຍໃຊ້ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອມາເປັນເຄື່ອງມືຕໍ່ລອງ ເຮັດໃຫ້ສູນເສຍຄວາມເປັນເອກະລາດ ບໍ່ວ່າໃນຮູບແບບໃດກໍ່ຕາມ. ພ້ອມນັ້ນ, ກໍ່ຕ້ອງເປັນເຈົ້າຕົນເອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການເພື່ອຮັບປະກັນໄດ້ຜົນສຳເລັດຂອງໂຄງການດັ່ງຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້;

ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບບັນດາເປົ້າໝາຍທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ຂອງການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ: ແມ່ນການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ໃຫ້ປະກອບສ່ວນ ແລະ ສອດຄ່ອງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການບັນລຸເປົ້າໝາຍ ແລະ ວິໄສທັດໃນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ວາລະການພັດທະນາສາກົນ.

ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ການລະດົມທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຍັງຈະຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ຕອບສະໜອງເປົ້າໝາຍ ໃນການພັດທະນາຂອງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄືການຫັນປະເທດທີ່ບໍ່ມີທາງອອກສູ່ທະເລ ໃຫ້ກາຍເປັນປະເທດທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ໂດຍໃຫ້ເປັນປະເທດທີ່ໃຫ້ການບໍລິການທາງຜ່ານທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ໃຫ້ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປະຕິບັດພັນທະສາກົນ ກໍ່ຄືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດເພື່ອການພັດທະນາ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງທຶນ ຊຸກພ ຕ້ອງບົນພື້ນຖານ 08 ຫຼັກການຂອງຖະແຫຼງການວຽງຈັນວ່າດ້ວຍການເປັນຄູ່ຮ່ວມເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນຄື: 1. ຄວາມເປັນເຈົ້າການ; 2. ຄວາມສອດຄ່ອງ; 3. ຄວາມກົມກຽວ ແລະ ຄວາມງ່າຍດາຍ; 4. ເປີດກວ້າງການເປັນຄູ່ຮ່ວມເພື່ອໝາກຜົນຂອງການພັດທະນາ; 5. ຄວາມໂປ່ງໃສ;

ຄວາມສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ; 6. ການລະດົມທຶນພາຍໃນ; 7. ການຮ່ວມມືແບບໃຕ້-ໃຕ້; ການຮ່ວມມືແບບສາມຫຼ່ຽມ ແລະ ການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້; ແລະ 8. ພາກທຸລະກິດເປັນຄູ່ຮ່ວມໃນການພັດທະນາ.

ເພື່ອຈະບັນລຸເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ທຸກໆແຜນງານ/ໂຄງການຕ້ອງໄດ້ຈັດວາງເປົ້າໝາຍໃຫ້ລະອຽດ; ຕ້ອງໄດ້ມີການກຳນົດໂຄງສ້າງຂອງແຜນງານ/ໂຄງການເປັນອັນລະອຽດ; ມີການກຳນົດກິດຈະກຳ ແລະ ຮູບແບບ ການບໍລິຫານ ຕາມລັກສະນະພິເສດສະເພາະຂອງແຜນງານ/ໂຄງການ; ຕ້ອງສາມາດຊອກເຫັນບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ ລວມທັງບັນດາ ຄວາມສ່ຽງ; ຕ້ອງມີລະບົບການເງິນ ແລະ ບັນຊີທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະ ໂປ່ງໃສ; ມີການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບລະອຽດ; ມີການສະ ຫຼຸບລາຍງານຢ່າງລະອຽດ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ; ແລະ ມີການຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງຮອບດ້ານ.

3. ທິດທາງ

ການລະດົມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແມ່ນຕ້ອງໄປຕາມທິດການຕອບສະໜອງ ຄວາມຕ້ອງການດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ວິຊາການທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຍຸດທະສາດຕ່າງໆຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງ ລວມມີ: 1. ຍຸດທະສາດ ການພັດທະນາເສດຖະກິດຕາມທິດທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ສົມດຸນ, ຕໍ່ເນື່ອງ, ຍືນຍົງ ແລະ ເປັນສີຂຽວ; ຍຸດທະສາດເພື່ອເປົ້າໝາຍ ຫຼຸດພື້ນຈາກສະຖານະພາບດ້ອຍພັດທະນາ (LDCs) ໃນປີ 2020 ແລະ ປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs); 3. ຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ; 4. ຍຸດທະສາດການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດແບບຍືນຍົງ, ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຕາມທິດຫັນເປັນສີຂຽວ; 5. ຍຸດທະສາດວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີ ຄວາມສັກສິດຂອງລະບົບການປົກຄອງປະຊາທິປະໄຕປະຊາຊົນ ແລະ ເພີ່ມຄວາມສັກສິດໃນການປົກຄອງຕາມກົດໝາຍ; 6. ຍຸດທະສາດການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ເຊື່ອມຕິດກັບພາກພື້ນແລະສາກົນ; ແລະ 7. ຍຸດທະສາດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນ ສະໄໝ.

ອີງຕາມສະພາບການພັດທະນາຮອດປີ 2030 ເຫັນວ່າຄວາມຕ້ອງການທຶນຮອນ ແລະ ວິຊາການແມ່ນມີຄວາມແຕກ ຕ່າງກັນ ແລະ ສາມາດກຳນົດໄດ້ເປັນ ສາມໄລຍະ ຄື: ໄລຍະສຸມການພັດທະນາເພື່ອໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກ ສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ; ໄລຍະຮັບປະກັນການອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຢ່າງຖາວອນ; ແລະ ໄລຍະ ການກະກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ປະເທດຊາດບັນລຸລາຍຮັບສູງປານກາງ.

ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຕາມວິໄສທັດດັ່ງກ່າວ ທິດທາງການລະດົມ, ນຳໃຊ້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຊຸກພ ແມ່ນຕິດພັນກັບສະພາບຂອງ ການພັດທະນາແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ມີການປັບປຸງໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບຕົວຈິງ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສ້າງຊັບພະຍາກອນ ມະນຸດໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານວິຊາການ, ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເຊິ່ງເປັນໜຶ່ງໃນປັດໄຈຫຼັກ ທີ່ຊ່ວຍ ຂັບເຄື່ອນ ການພັດທະນາຂອງບັນດາຂະແໜງການໃຫ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ຕາມເປົ້າໝາຍ ໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ.

4. ຍຸດທະສາດ

ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍວິໄສທັດ ໃນວຽກງານການລະດົມທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ຮອດປີ 2030 ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໝູນໃຊ້ທ່າແຮງຂອງການຮ່ວມມື ໃນລະດັບອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໃຫ້ມີການເຊື່ອມສານ ພ້ອມທັງຊຸກຍູ້ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ບໍ່ວ່າການຮ່ວມມືດັ່ງກ່າວຈະເປັນຮູບແບບການຊ່ວຍເຫຼືອ ສອງຝ່າຍ ຫຼື ຫຼາຍຝ່າຍ ກໍ່ຈະຕ້ອງຕອບສະໜອງໃຫ້ໄດ້ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາທີ່ເປັນບຸລິມະສິດຂອງບັນດາຂະແໜງການ ກໍ່ຄື ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ. ສະນັ້ນ, ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆໃນແຕ່ລະຂະແໜງການຈະຕ້ອງຊຸກຍູ້ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການໄປເປັນຄູ່ຂະໜານ.

ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ເສີມຂະຫຍາຍຍຸດທະສາດ ແລະ ນະໂຍບາຍເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍວິໄສທັດ ແລະ ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາ ໃນການຫັນປ່ຽນປະເທດທີ່ບໍ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບທະເລ ມາເປັນປະເທດເຊື່ອມຈອດ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງພາກພື້ນ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ. ລັດຖະບານຈະໄດ້ເພີ່ມທະວີຄວາມເປັນເຈົ້າການໃນການປະກອບສ່ວນຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນການເສີມຂະຫຍາຍການຮ່ວມມືໃນຂອບອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເຊັ່ນ: ການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນຂອບອະນຸພາກພື້ນ ແມ່ນ້ຳຂອງ, ການຮ່ວມມືເສດຖະກິດອາຊຽນ ແລະ ອາຊຽນບວກໆ, ການຮ່ວມມືໃນຂອບແມ່ນ້ຳຂອງ-ແມ່ນ້ຳລ້ານຊ້າງ, ການຮ່ວມມືໃນຂອບກຸ່ມປະເທດ 77 (G77) ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຍົກລະດັບການເຊື່ອມໂຍງເຊື່ອມຈອດ ໃນຂະແໜງການຄົມມະນາຄົມ, ພະລັງງານໄຟຟ້າ ແລະ ຂະແໜງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງອື່ນໆ; ລົງເລິກການຮ່ວມມືຂົງເຂດການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ, ເສີມຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ການຮ່ວມມື ດ້ານອຸດສາຫະກຳການຜະລິດ ແລະ ເຂດນິຄົມອຸດສາຫະກຳ ໂດຍນຳໃຊ້ກົນໄກການຮ່ວມມືທີ່ມີຢູ່ແລ້ວໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ, ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຝຶກອົບຮົມດ້ານຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ສົ່ງເສີມການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແບບຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະຂະແໜງທີ່ມີທ່າແຮງຂອງ ສປປ ລາວ.

ສະນັ້ນ ໃນຕໍ່ໜ້າ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມທະວີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມກົນໄກ ແລະ ໜ່ວຍງານຕ່າງໆ ໃຫ້ເພີ່ມຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະສານສົມທົບກັນໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ, ຊອກຫາຊ່ອງທາງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນທຶນອນໃນຂອບການຮ່ວມມືຕ່າງໆ ໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ມີຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງແທ້ຈິງ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອຮັບປະກັນໜາວຜົນ, ປ້ອງກັນຜົນກະທົບຕໍ່ສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການຮ່ວມມືຂອງ ສປປ ລາວ ກັບຂົງເຂດອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນໃນການລະດົມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງທຶນ ຊຸກພ ຮອດປີ 2030, ການກຳນົດເປົ້າໝາຍບຸລິມະສິດແຜນງານ ແລະ ການພິຈາລະນາຄວາມຕ້ອງການ ຜູ້ສະໜອງດ້ານທຶນຮອນ ແລະ ວິຊາການ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກກຳນົດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ໂດຍອີງໃສ່ຂະແໜງການຫຼັກທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ສຸດໃນການພັດທະນາ ໂດຍຢຶດຖືເອົາບັນດາຄວາມຕ້ອງການໃນການຮັບປະກັນການສ້າງພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ການກ້າວໄປສູ່ປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບສູງປານກາງ ເຊິ່ງທຶນ ຊຸກພ ຈະໄດ້ຈັດສັນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ທີ່ຮັບປະກັນການບັນລຸສອງເປົ້າໝາຍສຳຄັນຄື: 1.) **ເພື່ອສ້າງປັດໄຈທີ່ຊຸກຍູ້ໃຫ້ ສປປ ລາວ ຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະ**

ນາໃນປີ 2024 ແລະ ໄລຍະການກະກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ປະເທດຊາດບັນລຸລາຍຮັບສູງປານກາງ; ແລະ 2.) ສົບຕໍ່ບັນລຸເປົ້າໝາຍ MDG ທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸໄປພ້ອມກັບສຸມທຸກກຳລັງແຮງເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs). ດ້ວຍເຫດນັ້ນ, ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາແມ່ນໄດ້ມີເນື້ອໃນຈົດໃຈສຸມໃສ່ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 04 ແຜນງານຫຼັກ ໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃຫ້ເປັນໄປຕາມວິໄສທັດ 2030 ຄື: **ແຜນງານດ້ານເສດຖະກິດ, ແຜນງານດ້ານສັງຄົມ, ແຜນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນງານປົ່ນອ້ອມ.**

ດັ່ງນັ້ນ, ການຮ່ວມມືກັບບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ຂອງ ສປປ ລາວ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍລວມແລ້ວ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ປຶດຖືເອົາການຮ່ວມມືສອງຝ່າຍ, ຫຼາຍຝ່າຍ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນ ເປັນຕົ້ນຕໍ ທຸກພາກສ່ວນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຜັນຂະຫຍາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາແຜນງານບຸລິມະສິດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນສຳລັບແຕ່ລະໄລຍະຂອງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້. ເນື່ອງຈາກວ່າ ສປປ ລາວ ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການທຶນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍເພື່ອສຸມໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນບັນດາຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ທີ່ຈະຕ້ອງຈັດສັນລົງໃສ່ 04 ແຜນງານທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ.

4.1. ແຜນງານດ້ານເສດຖະກິດ

ການຂົນຂວາຍແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຊຸກພ ຕ້ອງແນ່ໃສ່ການສະໜັບສະໜູນແຜນງານ ແລະ ວຽກງານ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເສດຖະກິດຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໝັ້ນທ່ຽງ ໂດຍຫັນໄປສູ່ການຜະລິດສະບຽງອາຫານທີ່ປອດໄພ ສາມາດຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການພາຍໃນ ແລະ ກາຍເປັນເງື່ອນໄຂພື້ນຖານສຳລັບການຜະລິດໃຫ້ເປັນສິນຄ້າອຸດສາຫະກຳສິ່ງອອກທີ່ຫຼາກຫຼາຍ. ໃນນີ້, ແຫຼ່ງທຶນ ຊຸກພ ທີ່ສຸມໃສ່ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານຕ້ອງຮອງຮັບ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ຂົງເຂດການຜະລິດ ໂດຍສະເພາະການຕອບສະໜອງດ້ານແຫຼ່ງພະລັງງານ, ລະບົບສາຍສົ່ງໄຟຟ້າ, ການຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ແລະ ການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນ ເພາະສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ຈະຊ່ວຍສ້າງປະຖົມປັດໄຈ ໃຫ້ແກ່ການຂະຫຍາຍຕົວເພື່ອຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການຂະຫຍາຍການຜະລິດສິນຄ້າອຸດສາຫະກຳສິ່ງອອກທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ໃຫ້ສາມາດແຂ່ງຂັນໃນຕະຫຼາດສາກົນ. ຕິດພັນກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ, ຕ້ອງໄດ້ມີກົນໄກການຄຸ້ມຄອງທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງພາກສ່ວນທຸລະກິດ ເພື່ອສົ່ງເສີມພາກທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໃຫ້ສາມາດດຳເນີນກິດຈະການຢ່າງມີຜົນກຳໄລໝັ້ນຄົງ ແລະ ປະກອບສ່ວນສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ກໍ່ຄືການຊຸກຍູ້ເສດຖະກິດ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ສະນັ້ນ, ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ເພີ່ມທະວີການລະດົມແຫຼ່ງທຶນ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ, ສົ່ງເສີມກົນໄກຕະຫຼາດທຶນ ໃຫ້ສາມາດເຄື່ອນໄຫວໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສົ່ງເສີມກົນໄກການລະດົມທຶນໃຫ້ຫຼາກຫຼາຍ, ມີການເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອຂະຫຍາຍຖານຂອງແຫຼ່ງທຶນ ແລະ ແຫຼ່ງລາຍຮັບໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ; ໄປຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ລະດົມການສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນການສ້າງເງື່ອນໄຂ ເອື້ອອຳນວຍທາງດ້ານນິຕິກຳ, ລະບຽບຫຼັກການ, ກົນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງທຶນ ໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ, ວ່ອງໄວ, ທັນສະໄໝ ແລະ ໂປ່ງໃສ ເຊິ່ງຈະເປັນກຳລັງແຮງໃນການດຶງດູດການລົງທຶນໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ.

ນອກຈາກນີ້, ຍັງຕ້ອງສຸມໃສ່ການສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ເພື່ອຫັນປ່ຽນຈາກການຜະລິດຂະໜາດນ້ອຍ, ກະແຈກກະຈາຍ ໄປສູ່ການຜະລິດທີ່ມີຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາຂະໜາດໃຫຍ່ມີຈຸດສຸມ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃຫ້ເປັນການສ້າງພື້ນຖານກ້າວເຂົ້າໄປສູ່ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກໍາເພື່ອການສົ່ງອອກ, ເອົາໃຈໃສ່ສະໜັບສະໜູນການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມເຂົ້າໃນຕ້ອງໂສ້ການຜະລິດ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມກົນໄກການປະສານງານລະຫວ່າງຜູ້ຜະລິດ, ພາກລັດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສືບຕໍ່ສ້າງພື້ນຖານການຜະລິດກະສິກໍາສີຂຽວທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຕິດພັນກັບການພັດທະນາດ້ານການຜະລິດ, ການລະດົມ ແລະ ນໍາໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຕອບສະໜອງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ຄືການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ພ້ອມທັງເສີມຂະຫຍາຍການສ້າງທັກສະ, ວິຊາອາຊີບ ແລະ ສົ່ງເສີມການສ້າງກຸ່ມຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນ ລະຫວ່າງຕົວເມືອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ. ການສ້າງມາດຕະຖານໃນການຜະລິດ ເພື່ອຮັບມືກັບການແຂ່ງຂັນທີ່ບໍ່ມີສິດທິພິເສດນັ້ນ ການນໍາໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ ຕ້ອງສຸມໃສ່ການຍົກສູງຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການຜະລິດ; ການຮ່ວມມືຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ການສ້າງຕະຫຼາດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ສົ່ງເສີມການສ້າງນະວັດຕະກຳໃນການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການ, ຍົກລະດັບມາດຕະຖານການຜະລິດໃຫ້ທັນສະໄໝ ແລະ ການພັດທະນາບຸກຄະລະກອນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃນຕະຫຼາດແຮງງານໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ພຽງພໍ.

ເພື່ອຮອງຮັບ ແລະ ສົ່ງເສີມການຂະຫຍາຍການຜະລິດສິນຄ້າຕ່າງໆນັ້ນ ວຽກງານການຄ້າ ແມ່ນມີບົດບາດສໍາຄັນ ໃນການເປີດກ້ວາງຕະຫຼາດຂອງ ສປປ ລາວ ອອກສູ່ສາກົນ ໂດຍການເຊື່ອມສານກັບກົນໄກ ແລະ ມາດຕະຖານທີ່ສາກົນວາງອອກ. ສະນັ້ນ, ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ຍາດແຍ່ງທຶນ ຊຸກພ ໃນການດໍາເນີນການນໍາເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກສິນຄ້າໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການປັບປຸງກົນໄກ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງໄປຄຽງຄູ່ກັບການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິການທາງດ້ານການຄ້າ ໃຫ້ແກ່ທຸກຂັ້ນ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມວຽກງານການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃຫ້ແກ່ຜະລິດຕະພັນ ແລະ ຊອກຫາຕະຫຼາດ ແລະ ຄູ່ສັນຍາທາງດ້ານການຄ້າໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ການປັບປຸງລະບຽບຫຼັກການ ເພື່ອສົ່ງເສີມການບໍລິການ ໃນຂະແໜງການຂົນສົ່ງທາງອາກາດ, ທາງບົກ-ທາງນໍ້າ, ພະລັງງານ ແລະ ໂທລະຄົມມະນາຄົມ ເພື່ອເອື້ອອໍານວຍ, ດຶງດູດ ແລະ ສ້າງຄວາມໝັ້ນໃຈ ໃຫ້ແກ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ.

ພ້ອມນີ້ ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ລະດົມທຶນ ຊຸກພ ເຂົ້າໃນຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ ເຊິ່ງເປັນທ່າແຮງ ແລະ ເປັນເອກະລັກຂອງ ສປປ ລາວ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກທຳມະຊາດ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສົ່ງເສີມການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກ, ການບໍລິການທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ການເຊື່ອມສານຂະແໜງການທີ່ປິ່ນອ້ອມເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວມີການພັດທະນາແບບຄົບວົງຈອນ ແລະ ຍືນຍົງ, ສ້າງເງື່ອນໄຂການທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ວຽກງານການທ່ອງທ່ຽວຕິດພັນກັບຫຼາຍຂະແໜງການ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການບໍລິການ ແລະ ການຄ້າ,

ການພັດທະນາຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຄົມມະນາຄົມ ເຊິ່ງຂະແໜງການເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງພັດທະນາໄປພ້ອມໆກັນ ຈຶ່ງຈະມີຄວາມຍືນຍົງ.

ສປປ ລາວ ມີທ່າແຮງໃນການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າ ແລະ ພະລັງງານສະອາດ ຈາກແຮງນໍ້າ, ແຮງລົມ ແລະ ແສງຕາເວັນ ໃນນັ້ນ ພະລັງງານໄຟຟ້າຈາກແຮງນໍ້າ ແມ່ນຖືວ່າເປັນແຫຼ່ງຜະລິດຫຼັກຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກໍາ, ອຸດສະຫະກໍາ, ການດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ການສົ່ງອອກ ແຕ່ເນື່ອງຈາກວ່າການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍດ້ານ ເປັນຕົ້ນແມ່ນດ້ານງົບປະມານ, ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການເຊື່ອມຈອດຕາໜ່າງໄຟຟ້າ. ດັ່ງນັ້ນ, ການພັດທະນາພະລັງງານທົດແທນທີ່ສະອາດອື່ນໆ ແມ່ນມີຄວາມແທດເໝາະຕໍ່ການພັດທະນາຂອງເຂດຮ່າງໄກສອກຫຼີກ. ພ້ອມດຽວກັນນີ້, ການເຊື່ອມຈອດ ແລະ ສ້າງຕະໜ່າງ ສາຍສົ່ງໄຟຟ້າທີ່ຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການນໍາເຂົ້າໄຟຟ້າ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນສໍາລັບການພັດທະນາ ໄລຍະຍາວ ເຊິ່ງແນ່ນອນວ່າການຮ່ວມມືແລກປ່ຽນທາງຄວາມຮູ້ ແລະ ເຕັກນິກວິຊາການຕ່າງໆ ຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາທີ່ມີ ຄວາມຊຳນິຊຳນານເພື່ອຫັນປ່ຽນຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ; ໃນນີ້ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງໃຫ້ແກ່ການບໍລິຫານຈັດການແຫຼ່ງນໍ້າກໍ່ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນໃນຮັບປະກັນໃຫ້ການຜະລິດໄຟຟ້າທີ່ຍືນຍົງ. ສະນັ້ນ, ຄວາມ ຕ້ອງທຶນ ຊຸກພ ຈຶ່ງເນັ້ນໃສ່ການຮ່ວມມື ເພື່ອແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຈາກຕ່າງປະເທດ ເພື່ອພັດທະນາພະລັງງານ ທົດແທນ ແລະ ໃຫ້ສາມາດຄອບຄຸມທົ່ວປະເທດ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອສ້າງໃຫ້ຂະແໜງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສາມາດຫັນເປັນຂະແໜງການຫຼັກໃນການພັດທະນາຂອງປະເທດໃນຕໍ່ໜ້າ.

ດັ່ງນັ້ນ, ການພັດທະນາ ຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ເປັນປັດໃຈຊຸກຍູ້ໃຫ້ເສດຖະກິດ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງແຂງແຮງ ແລະ ໜັ້ນທ່ຽງ ແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ກາຍເປັນກໍາລັງຂັບເຄື່ອນທີ່ສໍາຄັນໃນ ການຊຸກຍູ້ ແລະ ສ້າງສັນນະວັດຕະກໍາຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ທັນສະໄໝ ແລະ ການພັດທະນາ ຕາມທິດເສດຖະກິດສັງຄົມພູມປັນຍາ **ເຊິ່ງໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍອອກເປັນ ທັງໝົດ 33 ແຜນງານບຸລິມະສິດ.**

4.2. ແຜນງານດ້ານສັງຄົມ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາດ້ານການສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ ແລະ ວັດທະນະທໍາ ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ແມ່ນຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາ ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດດ້ານການພັດທະນາທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸໄດ້ ພ້ອມທັງເຊື່ອມສານເຂົ້າກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ 2030 ເປັນຕົ້ນແມ່ນສຸມການຊ່ວຍເຫຼືອເຂົ້າໃນພາກສາມັນສຶກສາ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ສາທາລະນະສຸກຢ່າງທົ່ວເຖິງ.

ດ້ານການສຶກສາ: ຈາກເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດທີ່ຍັງບໍ່ສາມາດບັນລຸ ໂດຍສະເພາະເປົ້າໝາຍກ່ຽວກັບອັດຕາລອດ ເຫຼືອ ແລະ ບໍ່ຈົບຊັ້ນປະຖົມ ແມ່ນເຫັນວ່າຍັງມີຄວາມຕ້ອງການທຶນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງຄຸນ ນະພາບສາມັນສຶກສາຂັ້ນພື້ນຖານ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການສຶກສາຈົນເຖິງການສຶກສາຂັ້ນສູງ ລວມທັງການປັບປຸງຫຼັກສູດການ ຮຽນການສອນ ທີ່ລວມເອົາການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຂະແໜງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ສືບຕໍ່ພັດທະນາຊັບພະຍາ

ກອນມະນຸດ ໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ແລະ ທຸກຄົນມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນໃນການເຂົ້າຫາການສຶກສາລະດັບຕ່າງໆ ເພື່ອເປັນກຳລັງແຮງໃນການສ້າງສະຕິປັນຍາ ແລະ ທັກສະວິຊາຊີບ ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃສ່ການເສີມສ້າງຂໍ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ເຕັກນິກວິຊາການ ໃນການປະກອບອາຊີບຂອງຊາວໜຸ່ມທີ່ຮຽນຈົບ ແລະ ສົ່ງເສີມໃສ່ການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ໃຫ້ຜູ້ທີ່ອອກຈາກໂຮງຮຽນ. ພ້ອມທັງການຈັດສັນທຶນການສຶກສາໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ພຽງພໍ ເພື່ອສົ່ງເສີມຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດໃຫ້ໄດ້ຮັບການສຶກສາໃນທຸກສາຂາວິຊາຊີບໃຫ້ທົ່ວເຖິງ.

ດ້ານສາທາລະນະສຸກ: ແມ່ນໜ້າວຽກທີ່ສຳຄັນທີ່ຕ້ອງການພັດທະນາບັນດາວຽກງານທີ່ປິ່ນອ້ອມ ເຊັ່ນ: ສຸຂະພາບ, ສຸຂະອະນາໄມ, ໂພຊະນາການ, ກາຍະພາບ ແລະ ສຸຂະພາບຈິດໃຈຂອງປະຊາຊົນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນສຸມໃສ່ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ແມ່ຍິງໄວຈະເລີນພັນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບໂພຊະນາການທີ່ຄົບຖ້ວນ ເຊິ່ງຈະເປັນຕົວຊີ້ວັດອັນໜຶ່ງໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແນ່ໃສ່ການຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການຕາຍຂອງແມ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ. ນອກຈາກນີ້, ຕ້ອງສຸມໃສ່ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມພຽງພໍ ແລະ ບຳລຸງຢືກລະດັບພະນັກງານສາທາລະນະສຸກທາງດ້ານຈັນຍາບັນ ແລະ ວິຊາການໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ໃນການບໍລິການດ້ານສຸກຂະພາບໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ທົ່ວເຖິງ ລວມທັງອຸປະກອນເຄື່ອງມືທາງດ້ານການແພດ, ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງບຸກຄະລາກອນທາງການແພດ. ພ້ອມນີ້, ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍການປະກັນສຸຂະພາບແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບການບໍລິການຂອງລັດ ໃຫ້ຄວບຄຸມຫຼາຍຂຶ້ນ, ເນັ້ນໜັກໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ການແພດແບບຄົບຊຸດ ມີຄຸນນະພາບ ປາດສະຈາກການແບກຮາບທາງດ້ານການເງິນ. ໃນວຽກງານຮັກສາສຸຂະພາບ, ເພີ່ມທະວີການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງປະຊາຊົນ ຕໍ່ຜົນກະທົບຈາກມົນລະພິດ ແລະ ການປົນເປື້ອນສານຜິດຂອງອາຫານ ທີ່ເກີດຈາກໂຄງການກໍ່ສ້າງ/ໂຮງຈັກໂຮງງານຕ່າງໆ ກໍ່ຍັງນອນຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍຂອງການດຶງດູດການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ການລົງທຶນ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສະອາດ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸໄດ້ຄາດໝາຍໃນການຊຸກຍູ້ການບໍລິການທາງສັງຄົມ, ສປປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ການຮ່ວມມື ແລະ ເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງການພັດທະນາຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອເພີ່ມທະວີການລະດົມທຶນ ເຂົ້າໃນການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງສາທາລະນະສຸກ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ສ້າງໂຮງໝໍ, ໂຮງຮຽນ ໄປຕາມເຂດບຸລິມະສິດ ແລະ ສ້າງບຸກຄະລາກອນລຸ້ນໃໝ່ໃຫ້ພຽງພໍ, ແຈກຢາຍພະນັກງານແພດໝໍ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງໃນເຂດຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ເພື່ອເປັນຕົວຊຸກຍູ້ໃນການຮັບປະກັນການບໍລິການປະຊາຊົນໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ໂດຍການເພີ່ມຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ການປະສານງານ, ສ້າງຄວາມສອດຄ່ອງດ້ານເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ, ສ້າງລະບົບຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນພະນັກງານ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາແຜນງານ ແລະ ໂຄງການໃຫ້ຮັດກຸມ ເພື່ອຊຸກຍູ້ການນຳໃຊ້ທຶນ ຊຸກພ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດ. ຄວາມຕ້ອງການທີ່ກ່າວມາທັງໝົດນັ້ນ ແມ່ນສິ່ງທ້າຍທີ່ຕ້ອງສຸມໃສ່ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ເພື່ອຈະບັນລຸຄາດໝາຍໃຫ້ມີປະສິດຜົນ **ເຊິ່ງໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍອອກເປັນ ທັງໝົດ 16 ແຜນງານບຸລິມະສິດ.**

4.3. ແຜນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ

ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບວິໄສທັດ 2030, ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ຕ້ອງໄດ້ສຸມການສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນວຽກງານສົ່ງເສີມການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ທົດສີຂຽວ, ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາກິນໄກຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດ, ສົ່ງເສີມວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສົ່ງເສີມວຽກງານພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ພະລັງງານທົດແທນ ແລະ ອຸດສາຫະກຳທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນເພື່ອສົ່ງເສີມນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ.

ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ສຳລັບວຽກງານດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສີຂຽວ ເຊິ່ງເຊື່ອມສານການສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ແຜນງານຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບທິດທາງການເຕີບໂຕສີຂຽວ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການປັບໂຕເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການກະກຽມຄວາມພ້ອມໃນການຮັບມື ແລະ ຟື້ນຟູພາຍຫຼັງເກີດໄພພິບັດ. ເພື່ອຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ ເຂົ້າໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ ທຸກຂະແໜງການຕ້ອງຖືເອົາວຽກງານນີ້ເປັນໃຈກາງໃນການກຳນົດທິດທາງ ແລະ ປົກສາຫາລືຮ່ວມກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມເປັນເອກະພາບໃນການບັນຈຸວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມ ເຂົ້າເປັນອົງປະກອບໜຶ່ງໃນການພັດທະນາຂອງຂະແໜງການປົນເອົາຕ່າງໆເຊັ່ນ: ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ຂະແໜງການຄວນຮ່ວມມືກັນໃນການລະດົມທຶນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານການຜະລິດທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດ, ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ, ການຊຸກຍູ້ການຜະລິດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບຕົວໃຫ້ຮອງຮັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ອື່ນໆ; ການລະດົມທຶນເພື່ອກະກຽມຄວາມພ້ອມໃນການຕອບໂຕ້ ແລະ ການເຝົ້າລະວັງການລະບາດຂອງພະຍາດທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດ ກໍ່ແມ່ນໜຶ່ງໃນຕົວຢ່າງທີ່ຂະແໜງການ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຄວນຖືເປັນສຳຄັນ. **ເຊິ່ງໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍອອກເປັນ ທັງໝົດ 54 ແຜນງານບຸລິມະສິດ.**

4.4. ແຜນງານປົນເອົາ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແມ່ນໄດ້ຖືເອົາວຽກງານປົນເອົາເປັນວຽກງານສຳຄັນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນທຸກໆຂະແໜງການ ເຊິ່ງໃນນັ້ນແມ່ນເລັ່ງໃສ່ການຮັບປະກັນຄວາມສະຫງົບໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ, ການປະຕິບັດກົດໝາຍສະເໜີພາບກັນ, ການປະຕິບັດພັນທະຕໍ່ສາກົນ ແລະ ອື່ນໆ. ດັ່ງນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ການລະດົມທຶນ ຊຸກພ ມີປະສິດທິຜົນ ເຫັນວ່າ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ວຽກງານປົນເອົາດັ່ງນີ້:

- ການພັດທະນາໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ໃຫ້ສາມາດປະກອບສ່ວນ ໃນການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ແນ່ໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານວິຊາການ, ສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ທັກສະທາງດ້ານວິຊາຊີບໃນດ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໄວໜຸ່ມ ແລະ ແມ່ຍິງ ມີວິຊາອາຊີບທີ່ໝັ້ນຄົງ ແລະ ສາມາດລິເລີ່ມສ້າງທຸລະກິດຂະໜາດ

ນ້ອຍ ດ້ວຍຕົນເອງ ເພື່ອສ້າງເສດຖະກິດໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ, ເພີ່ມພູນລາຍໄດ້ ເພື່ອມາເປັນກຳລັງແຮງປະກອບສ່ວນໃນການພັດທະນາປະເທດຊາດໃຫ້ຈະເລີນກ້າວໜ້າ;

- ວຽກງານຄວບຄຸມຢາເສບຕິດ ຈະຕ້ອງໄດ້ເນັ້ນໃສ່ໃນການສ້າງສັງຄົມໃຫ້ປອດໄພ ແລະ ຫ່າງໄກຢາເສບຕິດ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ ການຢຸດຕິການຄ້າ, ການຜະລິດ ແລະ ການປຸກພືດທີ່ເປັນສານເສບຕິດ ເຊິ່ງໃນນັ້ນຈະຕ້ອງໄດ້ປຸກລະດົມ ແລະ ສ້າງຈິດສຳນຶກ ໃຫ້ແກ່ໄວໜຸ່ມເຖິງຜົນຮ້າຍຂອງສິ່ງເສບຕິດ ແລະ ພື້ນຟູບຳບັດຜູ້ທີ່ຕິດຢາເສບຕິດ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງຕ້ອງໄດ້ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທຸກພາກສ່ວນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຢາເສບຕິດໃຫ້ທົ່ວເຖິງ;
- ວຽກງານສະຖາບັນການເງິນ (ທະນາຄານ) ຕ້ານການຝອກເງິນ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ລະບົບທະນາຄານ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນ ເພື່ອເສີມສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງສະຖາບັນການເງິນໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ການຮັກສາສະເຖຍລະພາບທາງດ້ານການເງິນ-ເງິນຕາ ໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນທ່ຽງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ສຸ່ຊິນສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ວຽກງານດ້ານການຟອກເງິນ ແລະ ການສະໜອງທຶນໃຫ້ແກ່ການກໍ່ການຮ້າຍ ທີ່ເປັນພັນທະສັນຍາສາກົນ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
- ວຽກງານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ນະວັດຕະກຳການພັດທະນາດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນວຽກງານສຳຄັນໃນການຊຸກຍູ້ ແລະ ເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນການພັດທະນາວຽກງານຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ໃຫ້ເປັນລະບົບທັນສະໄໝ ເຊິ່ງເຫັນວ່າມີບົດບາດ ແລະ ຄວາມສຳຄັນ ໃນການພັດທະນາຂອງຍຸກປະຈຸບັນ ເຊິ່ງນຳໃຊ້ວຽກງານຂົງເຂດດັ່ງກ່າວເຂົ້າເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນການພັດທະນາຕົວເມືອງທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ຮອງຮັບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ສາມາດຮອງຮັບກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງການພັດທະນາ ຈະຕ້ອງໄດ້ສຸ່ມໃສ່ພັດທະນາລະບົບແບບຄົບຊຸດເຊັ່ນ: ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ນະວັດຕະກຳໃໝ່ ທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ລະບົບການ ແລະ ນິຕິກຳໃຫ້ສາມາດພັດທະນາໄປຄຽງຄູ່ ແລະ ເທົ່າທຽບກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ;
- ການເກັບກູ້ລະເບີດຕົກຄ້າງແຕ່ປາງສົງຄາມ, ຈະໄດ້ສຸ່ມໃສ່ການເກັບກູ້ບັນດາລະເບີດບໍ່ທັນແຕກ ເພື່ອປ້ອງກັນການສູນເສຍ ຂອງຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ ຂອງປະຊາຊົນ ລວມທັງເປັນການເພີ່ມເນື້ອທີ່ການປຸກ ແລະ ຜະລິດກະສິກຳ ເຊິ່ງເປັນການຊຸກຍູ້ການສ້າງອາຊີບ ແລະ ກິດຈະກຳສ້າງລາຍຮັບ ເພື່ອປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກ;
- ວຽກງານການປົກຄອງ ແລະ ຕຸລາການ (ສານປະຊາຊົນ) ແມ່ນການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາການບໍລິຫານລັດໃຫ້ມີຄວາມໂປ່ງໃສ, ສັງຄົມມີຄວາມຍຸຕິທຳ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອປັບປຸງການປົກຄອງທີ່ດີ, ການປົກຄອງລັດແຫ່ງກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ຂອງພົນລະເມືອງລາວ ເຊິ່ງຈະຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ການປັບປຸງຂະບວນ ການຍຸຕິທຳ ແລະ ການຕັດສິນຄຳຮ້ອງຟ້ອງໃຫ້ມີຄວາມກະທັດຮັດ ແລະ ຊັດເຈນຍິ່ງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ພ້ອມທັງຫັນເປັນລະບົບທີ່ທັນສະໄໝ.

ເພື່ອຊຸກຍູ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ວຽກງານປົນອ້ອມ ຍຸດທະສາດນີ້ ໄດ້ກຳນົດ **ເຊິ່ງໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍອອກເປັນ ທັງໝົດ 21 ແຜນງານ.**

ເພື່ອໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 04 ແຜນງານບຸລິມະສິດທີ່ກ່າວມາໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງໄດ້ ແມ່ນຕ້ອງມີການກຳນົດ ບັນດາແຜນງານ ທີ່ຕ້ອງການພັດທະນາ ຮອດປີ 2030 ໂດຍໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 3 ໄລຍະ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເຊັ່ນ: ໄລຍະ 1: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະກ່ອນຫຼຸດຟຸ້ນອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ LDC; ໄລຍະ 2: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະຮັບປະກັນ ການອອກຈາກສະຖານະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຢ່າງຖາວອນ; ແລະ ໄລຍະ 3: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພ ໃນໄລຍະການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ໃຫ້ ສປປ ລາວ ບັນລຸລາຍຮັບປານກາງສູງ; ເຊິ່ງແຜນງານບຸລິມະສິດລະອຽດ ແມ່ນໄດ້ສັງລວມຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງຍຸດທະສາດສະບັບນີ້.

III. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ 04 ແຜນງານບຸລິມະສິດໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງຢ່າງມີໝາກຜົນ, ລັດຖະບານ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດມາດຕະການລວມ ແລະ ມາດຕະການສະເພາະໃນການລະການດົມທຶນ ຊຸກພດັ່ງນີ້:

1. ມາດຕະການລວມ

- ມີກົນໄກໃນການປຶກສາຫາລື ແລະ ລະດົມທຶນ ຊຸກພ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ (ຂະບວນການໂຕະມົນ, ແຜນດຳເນີນງານຖະແຫຼງການວຽກຈັນກ່ຽວກັບການເປັນຄູ່ຮ່ວມເພື່ອການພັດທະນາທີ່ມີປະສິດທິຜົນ);
- ເພີ່ມທະວີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ, ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຕາມທິດ 03 ສ້າງຂອງລັດຖະບານໄປພ້ອມກັບຮັບປະກັນການຍົກສູງປະສິດທິພາບຂອງອົງການນິຕິບັນຍັດ ແລະ ອົງການຕຸລາການ.
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຄຸ້ມຄອງ, ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນທຶນ ຊຸກພ ໂດຍການສ້າງນິຕິກຳ ແລະ ລະບຽບໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານໂຄງການ (ຄູ່ມືໃນການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ, ຄູ່ມືມາດຕະຖານການຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຊຸກພ, ລະບົບຄຸ້ມຄອງຖານຂໍ້ມູນທຶນ ຊຸກພ);
- ມີຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ທີ່ພຽງພໍ ແລະ ເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານເຕັກນິກ-ວິຊາການ ໃນແຕ່ລະຂະແໜງການ.
- ສົ່ງເສີມວຽກງານຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດທາງການດ້ານເຕັກນິກ-ວິຊາການ ທີ່ປົ້ນອ້ອມໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບປະກັນການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ, ສ້າງປະຖົມປັດໄຈ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາໃນໄລຍະຕໍ່ໄປ.

2. ມາດຕະການສະເພາະ

- ສຸມການຊ່ວຍເຫຼືອ ເຂົ້າໃສ່ການພັດທະນາທາງດ້ານສັງຄົມ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນບັນລຸເປົ້າໝາຍສະຫັດສະຫວັດ (MDGs) ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs);
- ທົບທວນ ຈັດລຽງບຸລິມະສິດ ເປັນອັນລະອຽດ ຜົນຂະຫຍາຍເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການທີ່ຊຸກຍູ້ເກາະກ່າຍ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການລະດົມທຶນທີ່ພຽງພໍ;
- ສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈ ຢ່າງເປັນເອກະພາບ ໃນການເຜີຍແຜ່ ແລະ ນຳໃຊ້ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນນີ້ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໃຫ້ແກ່ບັນດາກະຊວງຂະແໜງການ, ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບັນດາຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ;

- ອອກນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍເຊັ່ນ: ດຳລັດ, ຂໍ້ຕົກລົງ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ 2030;
- ບັນດາກະຊວງ/ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຕ້ອງໄດ້ມີການປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເພື່ອປັບປຸງຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການ ຂອງຂະແໜງການຂອງຕົນ ເພື່ອເຊື່ອມສານ ແລະ ສອດຄ່ອງເຂົ້າ ໃນຍຸດທະສາດ ຊຸກພ;
- ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງເປັນເຈົ້າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ, ມີພັນທະປະກອບສ່ວນ ແລະ ປະສານງານຢ່າງກົມກຽວໝັ້ນແໜ້ນ, ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ແຕ່ລະພາກສ່ວນຢ່າງຈະແຈ້ງ;
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນວຽກງານລະດົມທຶນ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະ ເມີນຜົນ ຊຸກພ;
- ນຳໃຊ້ກົນໄກການລະດົມທຶນທີ່ມີໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ໂດຍເນັ້ນໃຫ້ມີຫຼາຍພາກສ່ວນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິ ບັດ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນເປັນປົກກະຕິ.
- ສືບຕໍ່ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຸກພ ຢູ່ຂະແໜງການຕ່າງໆເຊັ່ນ: ສຶກສາ, ສາທາລະນະສຸກ, ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ອື່ນໆໃຫ້ມີຄວາມ ເຂັ້ມແຂງ;
- ມີການປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ ໃນລະດັບວິຊາການ ແລະ ຜູ້ບໍລິຫານ ເພື່ອໃຫ້ການເຊື່ອມໂຍງວຽກງານການຮ່ວມມື ໃນຂອບຕ່າງໆໄປໃນທິດທາງດຽວກັນ ແລະ ຊຸກຍູ້ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ;
- ມີການເຜີຍແຜ່ຜົນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ມີການຕິດຕາມຜົນ, ກວດກາ, ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງສຸດ.

ບັນດາແຜນງານ ບຸລິມະສິດ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

ແຜນງານບຸລິມະສິດ	ໄລຍະ 1: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພໃນໄລຍະກ່ອນຫຼຸດພື້ນອອກຈາກສະພາບປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ LDC	ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs)	ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ	ພາກສ່ວນກອງເລຂາ/ຂະແໜງການຮັບຜິດຊອບ
ສັງຄົມ	1. ປັບປຸງດ້ານໂພຊະນາການ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 2;	WFP, USA, EU, UNICEF, IFAD, WB, ADB, FAO, JAPAN, R. KOREA, AUSTRALIA, KUWAIT	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
	2. ປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບບຸກຄະລາກອນແພດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3;	LUXEMBOURG, R. KOREA, ADB, WB, UNFPA, JAPAN, FRANCE, UNICEF, WHO, THAILAND.	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
	3. ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ວຽກງານການບໍລິຫານລັດ ຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 16;	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB, R. KOREA, JAPAN, EU.	ກະຊວງພາຍໃນ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ສະພາແຫ່ງຊາດ ແລະ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ
	4. ພັດທະນາລະບົບສາທາລະນະສຸກ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3;	LUXEMBOURG, R. KOREA, ADB, WB, UNFPA, JAPAN, THAILAND, FRANCE, UNICEF, WHO, GLOBAL FUND, GAVI.	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ
	5. ປັບປຸງແຜນການ ແລະ ການສະໜອງອຸປະກອນການແພດໃຫ້ພຽງພໍ ແລະ ແທດເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3;	LUXEMBOURG, R. KOREA, ADB, WB, UNFPA, JAPAN, THAILAND, FRANCE, UNICEF, WHO, AUSTRIA, GLOBAL FUND, GAVI.	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ
	6. ປັບປຸງຄຸນນະພາບການຮຽນ-ການສອນ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງການພັດທະນາຕົວຈິງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 4;	ADB, UNICEF, JAPAN, R. KOREA, ILO, WB.	ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
	7. ປັບປຸງແຜນງານການສຶກສາສາມັນຂັ້ນພື້ນຖານທົ່ວປະເທດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 4;	JAPAN, AUSTRALIA, UNICEF, EU, WB.	ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ

	8. ພັດທະນາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ສີມືແຮງງານ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5 ແລະ 8;	ADB, GERMANY, SWITZERLAND, R. KOREA, ILO, IOM, JAPAN.	ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງ ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ
ເສດຖະກິດ	1. ຂະຫຍາຍຕາຂ່າຍໄຟຟ້າ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງທຸກຂົງເຂດ ໃນທົ່ວປະເທດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7 ແລະ 9;	ADB, INDIA, JAPAN, R. KOREA, KUWAIT, FRANCE, WB, THAILAND.	ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
	2. ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ເສັ້ນທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດ ແລະ ທາງລົດໄຟ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7 ແລະ 9;	ADB, JAPAN, GERMANY, THAILAND, WB.	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
	3. ແຜນງານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການເງິນຂອງລັດ ເພື່ອເປັນແຫຼ່ງທຶນໃນການພັດທະນາໃນໄລຍະຍາວ - ການຄຸ້ມຄອງໜີ້ສິນ - ການຄຸ້ມຄອງການເກັບລາຍຮັບພາຍໃນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 8, 10, 11 ແລະ 17;	ADB, WB, JAPAN, R. KOREA, EU.	ກະຊວງການເງິນ
	4. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ພະນັກງານ ໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 4, 5 ແລະ 17;	AUSTRALIA, JAPAN, R. KOREA, THAILAND, LUXEMBOURG, UNDP, UNICEF, UNFPA, ILO.	ກະຊວງພາຍໃນ ແລະ ທຸກໆພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ
	5. ປັບປຸງແຜນການ ແລະ ກົນໄກ ໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 17;	WB, AUSTRALIA, ADB, UNCDF, IFAD, SDC.	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
	6. ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງລະບົບການຂົນສົ່ງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7 ແລະ 9;	ADB, JAPAN, WB, UNCDF.	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
	7. ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກທຳມະຊາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 13, 14 ແລະ 15;	ADB, GERMANY, NEWZEALAND, UNDP, UNESCO.	ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
	8. ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບເຊື່ອມໂຍງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 13, 14 ແລະ 15	ADB, FRANCE.	ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ກະຊວງ

				ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	9. ສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	FAO, ADB, R. KOREA, IFAD, JAPAN, WFP.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	10. ການເພີ່ມມູນຄ່າສິນຄ້າ ໃນລະບົບຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 12	THAILAND, SDC, JAPAN, ILO, ADB.	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	11. ສ້າງກຸ່ມ SMEs ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາຜະລິດຕະພັນທ້ອງຖິ່ນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 8 ແລະ 12	EU, JAPAN, ADB.	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ
	12. ປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ, ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນດ້ານການຄ້າ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 8, 12 ແລະ 17	WB, ADB, EU, AUSTRALIA, USA, GERMANY, JAPAN, THAILAND, SWITZERLAND.	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ ແລະ ຄະນະປັບປຸງຕາມຄໍາສັ່ງເລກທີ 03/ນຍ
ແຜນງານສົ່ງແວດລ້ອມ	1. ສົ່ງເສີມການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	2. ສົ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊີວະນານາພັນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	JAPAN, ADB, WB.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	3. ການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GEF, EU, GERMANY, IFAD.	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

	4. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	WB, ADB, GEF.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ
	5. ການຄຸ້ມຄອງບໍາບັດນ້ຳເປື້ອນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 6	THAILAND, R. KOREA, ADB.	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ແລະ ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	6. ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ (ປ້ອງກັນ, ເຝົ້າລະວັງ, ການຟື້ນຟູບູລະນະ ແລະ ການປະເມີນ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	R. KOREA, UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB.	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ ແລະ ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	7. ການຟື້ນຟູສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ ມີຄວາມຍືນຍົງ (ຟື້ນຟູປ່າໄມ້, ຟື້ນຟູ ພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	JAPAN, UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB.	ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	8. ການປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມ ສະພາບແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	9. ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY, EU.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

	10. ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງນ້ຳ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 6, 13, 14 ແລະ 15	R. KOREA, WB, ADB, WB, IFAD, AUSTRALIA.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	11. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UN, GEF, JAPAN, GERMANY, SDC	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	12. ການປູກຈິດສຳນຶກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY, R. KOREA, JAPAN, THAILAND, FINLAND.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	13. ການເຕີບໂຕສີຂຽວ ທີ່ເຊື່ອມສານເຂົ້າໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ບໍ່ແຮ່ (ນິຕິກຳ),	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 9, 13, 14, 15 ແລະ 16	WB, R. KOREA.	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
	14. ສິ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງນິຕິກຳໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີສີຂຽວ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7 ແລະ 16	EU, WB	ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກະຊວງໄປສະນີໂທລະຄົມ ແລະ ສື່ສານ
	15. ພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍທີ 11 ແລະ 13	ADB, JAPAN, R. KOREA	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	16. ການປັບຕົວເພື່ອຮອງຮັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	FRANCE, WB, ADB, GERMANY	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ

				ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	17. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	FRANCE, SCANDINAVIA	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ,
	18. ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	WB, ADB, GEF	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	19. ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY, ADB, JAPAN, R. KOREA	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແລະ ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ
	20. ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ອ່າງໂຕ່ງນ້ຳ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	EU, REDD+, NEW ZEALAND, AFD	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ແຜນງານປ່ຽນຮ່າງ	1. ສະໜັບສະໜູນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ແມ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 5	UNFPA, UNWOMEN	ສູນກາງຊາວໜຸ່ມ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າແມ່ຍິງສະຫະພັນກຳມະບານ
	2. ການຄຸ້ມຄອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ (ບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ພະຍາດລະບາດຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກມົນລະພິດ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5 ແລະ 8	ILO, IOM, ADB, R. KOREA.	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

	3. ການເກັບກູ້ລະເບີດ (UXO)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 16, 17 ແລະ 18	UN, JAPAN, R. KOREA, USA, LUXEMBOURG,	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ
	4. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5,8, 10 ແລະ 11	GERMANY, LUXEMBOURG, R. KOREA	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	5. ກິນໄກສິ່ງເສີມພາກເອກະຊົນ ແລະສັງຄົມໃນການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14,15 ແລະ 16	EU, SWITZERLAND	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	6. ການຄວບຄຸມ ແລະ ປາບປາມຢາ ເສບຕິດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5, 8 ແລະ 16	UNODC, JAPAN, AUSTRALIA, USA	ກະຊວງປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບ, ຄະນະກຳມາທິການ ຄວບຄຸມ ແລະ ປາບປາມຢາເສບຕິດ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມ
	7. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ທີ່ດີ ແລະ ການນຳໃຊ້ລັດແຫ່ງກົດໝາຍ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 15 ແລະ 16	LUXEMBOURG, JAPAN, AFD, UNDP, SDC,	ສະພາແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ກະຊວງພາຍໃນ

ແຜນງານບຸລິມະສິດ	ໄລຍະ 2: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພໃນໄລຍະຮັບປະກັນ ການອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາຢ່າງຖາວອນ	ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs)	ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ	ພາກສ່ວນກອງເລຂາ/ຂະແໜງການຮັບຜິດຊອບ
ສັງຄົມ	1. ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການສຶກສາ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຮັບການສຶກສາຂັ້ນມັດທະຍົມຕົ້ນ ຕາມເປົ້າໝາຍ SDG	ເປົ້າໝາຍ ທີ 4;	JAPAN, UNICEF, EU	ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
	2. ພັດທະນາສີມືແຮງງານ ໃຫ້ທຽບເທົ່າສາກົນ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແຮງງານ;	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5 ແລະ 8;	GERMANY, SWITZERLAND, R. KOREA, ILO, IOM, ADB	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
	3. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງສັງຄົມ ລວມທັງການປົກປ້ອງທາງສັງຄົມ ແລະ ລະບົບປະກັນສັງຄົມ;	ເປົ້າໝາຍ ທີ 5, 8 ແລະ 10	UNICEF, ILO, EU, ABD, WB, IFAD	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ
ເສດຖະກິດ	1. ສົ່ງເສີມໃນການຜະລິດສິນຄ້າ ທີ່ມີມູນຄ່າສູງ ໂດຍການພັດທະນາ SMEs ແລະ ດຶງດູດ FDI ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍືນຍົງ;	ເປົ້າໝາຍ ທີ 11 ແລະ 12	EU, JAPAN, ADB	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແລະ ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ
	2. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ວ່ອງໄວ;	ເປົ້າໝາຍ ທີ 16 ແລະ 17	ADB, GERMANY, AUSTRALIA, FRANCE, AUSTRIA	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
	3. ສ້າງນິຄົມອຸດສາຫະກຳຄົບວົງຈອນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8 ແລະ 9	JAPAN, ILO, IOM, UNIDO	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງແຜນການ

			ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ
4. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສ້າງນະໂຍບາຍ ການຊຸດຄົ້ນ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13 ແລະ 16	GERMANY, WB, KOREA, GEF	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
5. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການ ແຂ່ງຂັນຂອງຜະລິດຕະພັນ ທັງ ຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ແລະ 17	GERMANY, EU, ADB, JAPAN	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງສຶກ ສາທິການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
6. ພັດທະນາກົນໄກ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ໃນການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບສິນຄ້າ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 12	ADB, JAPAN, UNIDO	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ແລະ ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ
7. ສົ່ງເສີມການທ່ອງທ່ຽວ ແບບ ອະນຸລັກທຳມະຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມ ຍືນຍົງ;	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13,15	JAPAN, FRANCE, GERMANY, ADB, WB, NEWZEALAND, UNESCO	ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ
8. ການຜະລິດກະສິກຳ ອິນຊີ, ສີຂຽວ, ການປູກປ່າທົດແທນ, ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ: - ການປູກປ່າທົດແທນ - ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ - ການແປຮູບສິນຄ້າ ທີ່ເປັນຮູບແບບ ຕ່ອງໂສ້ ການຜະລິດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	ADB, WB, JAPAN, R. KOREA, THAILAND, FRANCE, SWEDEN, FAO	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງອຸດ ສາຫະກຳ ແລະ ການ ຄ້າ

	9. ສົ່ງເສີມການບໍລິການ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3 ແລະ 5	JAPAN, FRANCE, GERMANY, ADB, WB, NEWZEALAND, UNESCO, LUXEMBOURG	ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ ແລະ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ
	10. ສ້າງກອງທຶນເພື່ອສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ລະບົບການຂົນສົ່ງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7 ແລະ 9	ADB, WB, UNCDF, UNIDO	ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	11. ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການຮຽນ ແລະ ການຄ້າ ດ້ວຍລະບົບເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 4, 7 ແລະ 9	UNICEF, ADB, EU, AUSTRALIA	ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມ ແລະ ສື່ສານ, ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
	12. ສົ່ງເສີມຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 8, 9 ,11 ແລະ 12	WB, ADB, EU, AUSTRALIA, USA, GERMANY, JAPAN, R. KOREA, THAILAND, SWITZERLAND	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
	1. ສົ່ງເສີມການອະນຸລັກ ແລະ ປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ແຜນງານສົ່ງ ແວດ ລ້ອມ	2. ສົ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊີວະນານາ ພັນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	JAPAN, R. KOREA, ADB, WB	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	3. ການຮັບມືຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງ ສະພາບດິນຟ້າອາກາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GEF, EU, GERMANY, IFAD,	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້,
	4. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	WB, ADB, GEF	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	5. ການຄຸ້ມຄອງບໍາບັດນ້ຳເປື້ອນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 6	THAILAND, R. KOREA, ADB, HUNGARY	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ແລະ ສະພາ ການຄ້າ ແລະ ອຸດ ສາຫະກຳ ແຫ່ງຊາດ ລາວ
	6. ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ (ປ້ອງກັນ, ເຝົ້າລະວັງ, ການຟື້ນຟູບຸລະນະ ແລະ ການປະເມີນ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້,
	7. ການຟື້ນຟູສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ ມີຄວາມຍືນຍົງ (ຟື້ນຟູປ່າໄມ້, ຟື້ນຟູ ພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້,

	8. ການປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມ ສະພາບແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, SDC, UNCDF, ADB, WB	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	9. ປົກປັກຮັກສາ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY, EU	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	10. ການຄຸ້ມຄອງແຫຼ່ງນ້ຳ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 6, 13, 14 ແລະ 15	R. KOREA, WB, ADB, WB, IFAD, AUSTRALIA	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	11. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 15	UN, GEF, JAPAN, GERMANY, SDC	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	12. ການປຸກຈິດສຳນຶກດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY, R. KOREA, JAPAN, THAILAND, FINLAND	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	13. ການເຕີບໂຕສີຂຽວ ທີ່ເຊື່ອມ ສານເຂົ້າໃນວຽກງານຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ບໍ່ແຮ່ (ນິຕິກຳ), ເສັ້ນທາງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7 ແລະ 16	WB, KOICA	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	14. ສິ່ງເສີມ ແລະສ້າງນິຕິກຳໃນ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ສີຂຽວ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7 ແລະ 16	EU, WB	ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມ ແລະ ສື່ສານ

	15. ພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	ADB, JAPAN, R. KOREA	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ, ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	16. ການປັບຕົວເພື່ອຮອງຮັບການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	R.KOREA, FRANCE, WB, ADB	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	17. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY, ADB, WB	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	18. ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	WB, GEF, CLIMATE GLOBAL FUND	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	19. ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY, ADB, JAPAN, R. KOREA	ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ, ກະຊວງກະສິ ກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງແຮງງານ ສະຫວັດດີການ ແລະ ສັງຄົມ, ກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່
	20. ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ອ່າງ ໂຕ່ງນ້ຳ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 6, 13, 14 ແລະ 15	EU, REDD, NEW ZEALAND, AFD	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ແຜນງານ ປີນອ້ອມ	1. ສະໜັບສະໜູນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແມ່ ແລະ ເດັກ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4 ແລະ 5	UNFPA, UN WOMEN	ສູນກາງຊາວໜຸ່ມ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ຫ້ອງການສິ່ງເສີມຄວາມກ້າວໜ້າແມ່ຍິງ ສະຫະພັນກຳມະບານ
	2. ແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ (ບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ພະຍາດລະບາດຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກມົນລະຜິດ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5, 8 ແລະ 16	ILO, IOM, ADB	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ, ກະຊວງແຮງງານສະຫວັດດີການ ແລະ ສັງຄົມ
	3. ການເກັບກູ້ລະເບີດ (UXO)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 16 ແລະ 18	UNDP, JAPAN, R. KOREA, USA	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ
	4. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 11	GERMANY, LUXEMBOURG	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	5. ກິນໄກສິ່ງເສີມພາກເອກະຊົນ ແລະ ສັງຄົມໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 11, 13 ແລະ 17	EU, SWITZERLAND	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	6. ການຄວບຄຸມ ແລະ ປາບປາມຢາເສບຕິດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5, 8 ແລະ 16	UNODC, JAPAN, AUSTRALIA, USA	ກະຊວງປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຄະນະກຳມາທິການຄວບຄຸມ ແລະ ປາບປາມຢາເສບຕິດ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມ
	7. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ທີ່ດີ ແລະ ການນຳໃຊ້ລັດແຫ່ງກົດໝາຍ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 15 ແລະ 16	LUXEMBOURG, JAPAN, AFD, UNDP, SDC	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສະພາແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ກະຊວງພາຍໃນ

ແຜນງານບຸລິມະສິດ	ໄລຍະ 3: ຍຸດທະສາດ ຊຸກພໃນໄລຍະການກະກຽມຄວາມພ້ອມ ໃຫ້ ສປປ ລາວ ບັນລຸລາຍຮັບປານກາງສູງ	ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ (SDGs)	ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ	ພາກສ່ວນກອງເລຂາ/ຂະແໜງການຮັບຜິດຊອບ
ສັງຄົມ	1. ພັດທະນາລະບົບການສຶກສາຊັ້ນສູງ ໃຫ້ຕອບສະໜອງໄດ້ການພັດທະນາໃນທຸກໆດ້ານ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 4;	ADB, WB, EU, GERMANY, AUSTRALIA, JAPAN, R. KOREA, UNFPA	ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
	2. ການຂະຫຍາຍການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງໃນທົ່ວປະເທດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3;	ADB, WB, EU, GERMANY, AUSTRALIA, JAPAN, R. KOREA, UNFPA	ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ
	3. ສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປົ້າໝາຍການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	ADB, WB, JAPAN, UNICEF, WHO, UNAIDS, ILO	ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ
	4. ປັບປຸງວຽກງານດ້ານສະຫວັດດີການສັງຄົມ ເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5, 8, 10 ແລະ 11	ILO, ADB, WB, GERMANY, SDC, R. KOREA	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ
	5. ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນແຮງງານທີ່ມີຄຸນນະພາບທັງພາຍໃນ ແລະ ພາກພື້ນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5, 8, 10 ແລະ 11	ILO, GLOBAL FUND, GAVI, UNICEF, UNFPA, WHO, USAIDS	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ
ເສດຖະກິດ	1. ສົ່ງເສີມການສົ່ງອອກສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມາດຕະຖານສາກົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 12 ແລະ 17	USA, ADB, WB, EU, UNIDO	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ
	2. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕອບສະໜອງເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 9, 10, 11 ແລະ 12	EU, JAPAN, ADB	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ, ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່

3. ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບົບ ການຈັດເກັບລາຍຮັບທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອຮັບປະກັນການຈັດສັນ ງົບປະມານ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 9, 10, 11 ແລະ 12	R. KOREA, WB	ກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
4. ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນ ການຂົນສົ່ງ ແລະ ເຊື່ອມຈອດພາຍ ໃນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 9, 10, 11 ແລະ 12	ADB, WB, JAPAN, R. KOREA, THAILAND, UNCDF	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ ສາທາລະນະສຸກ
5. ປັບປຸງການທະນາຄານ ແລະ ການບໍລິການ ທາງດ້ານການເງິນທີ່ ທັນສະໄໝ, ໂປ່ງໃສ, ຮັບປະກັນ ແລະ ວ່ອງໄວ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 9, 10, 11, 12 ແລະ 16	R. KOREA, WB, UNCDF	ກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
5. ສົ່ງເສີມການຜະລິດສິນຄ້າທີ່ມີ ມູນຄ່າສູງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 9, 10, 11 ແລະ 12	UNIDO, ADB, WB	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມ ແລະ ສື່ສານ, ກະຊວງກະສິ ກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
6. ພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການບໍລິການປົນອ້ອມ ໃຫ້ມີຄຸນ ນະພາບ ແລະ ມາດຕະຖານສາກົນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 9, 10, 15 ແລະ 17	JAPAN, FRANCE, GERMANY, ADB, WB, NEWZEALAND, UNESCO	ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ, ກະຊວງ ວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກະຊວງໄປສະນີ, ໂທລະຄົມ ແລະ ສື່ສານ

	7. ພັດທະນາການຜະລິດກະສິກໍາ ສະອາດ ຕາມທິດການພັດທະນາຍືນ ຍົງ ແລະ ເປັນສີຂຽວ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 11 ແລະ 12	ADB, WB, JAPAN, R. KOREA, THAILAND, FRANCE, SWEDEN, FAO	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
	8. ສົ່ງເສີມຄວາມເປັນເຈົ້າການດ້ານ ເສດຖະກິດຂອງທ່ອງຖິ່ນ.	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 11 ແລະ 12	ILO, SDC, ADB, JAPAN, R. KOREA	ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
	9. ສະໜັບສະໜູນການປັບປຸງການ ສ້າງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການຄ້າ ແລະ ການສົ່ງອອກ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 7, 8, 10, 11,12ແລະ 17	WB, ADB, EU, AUSTRALIA, USA, GERMANY, JAPAN, R. KOREA, THAILAND, SWITZERLAND	ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ
ແຜນງານສົ່ງ ແວດ ລ້ອມ	1. ສົ່ງເສີມການອະນຸລັກ ແລະ ປົກ ປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UN, JAPAN, R. KOREA, WB, ADB, ILO, PRIVATE SECTOR	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
	2. ສົ່ງເສີມການປົກປ້ອງຊີວະນານາ ພັນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UN, JAPAN, R. KOREA, WB, ADB, ILO, PRIVATE SECTOR	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
	3. ການຮັບມືຕໍ່ກັບການປ່ຽນແປງ ສະພາບດິນຟ້າອາກາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	WB, ADB, GEF	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
	4. ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ (ປ້ອງກັນ, ເຝົ້າລະວັງ, ການຟື້ນຟູບູລະນະ ແລະ ການປະເມີນ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, JAPAN, R. KOREA, WB, ADB, ILO, PRIVATE SECTOR	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງແຮງ ງານ ແລະ ສະຫວັດດີ

				ການສັງຄົມ
	5. ການຟື້ນຟູສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ (ຟື້ນຟູປ່າໄມ້, ຟື້ນຟູພື້ນທີ່ການຜະລິດ ແລະ ອື່ນໆ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UNDP, JAPAN, R. KOREA, WB, ADB, ILO, PRIVATE SECTOR	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້,
	6. ການປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມສະພາບແວດລ້ອມແບບຍືນຍົງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	UN, JAPAN, R. KOREA, WB, ADB, ILO, PRIVATE SECTOR	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	7. ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 15	UNDP, GEF, JAPAN, GERMANY, SDC	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	8. ການປຸກຈິດສຳນຶກດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການປະເມີນ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	GERMANY , R. KOREA, JAPAN, THAILAND, FINLAND	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	9. ພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 11, 13,14 ແລະ 15	R. KOREA, ADB, JAPAN	ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
	10. ການປັບຕົວເພື່ອຮອງຮັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	FRANCE, WB, ADB	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	11. ສ້າງຄວາມອາດສາມາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	FRANCE, SCANDINAVIA	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

				ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້,
	12. ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	WB, ADB, GEF	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	13. ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກ ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	R. KOREA, JAPAN	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງແຮງ ງານ ແລະ ສະຫວັດດີ ການສັງຄົມ
	14. ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ ແລະ ອ່າງ ໂຕ້ງນ້ຳ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 13, 14 ແລະ 15	R. KOREA, ADB	ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້,
ແຜນງານ ປົ້ນອ້ອມ	1. ສະໜັບສະໜູນບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ແມ່ ແລະ ເດັກ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4 ແລະ 5	AUSTRALIA, UN	ສູນກາງຊາວໜຸ່ມ, ສະ ຫະພັນແມ່ຍິງລາວ, ຫ້ອງການສົ່ງເສີມ ຄວາມກ້າວໜ້າແມ່ຍິງ ສະຫະພັນກຳມະບານ
	2. ການຄຸ້ມຄອງແຮງງານເຄື່ອນຍ້າຍ (ບັນຫາທາງດ້ານສຸຂະພາບ, ພະຍາດ ລະບາດຕ່າງໆ ແລະ ຜົນກະທົບຈາກ ມົນລະພິດ)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5, 8 ແລະ 16	UNICEF, WB	ກະຊວງສາທາລະນະ ສຸກ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ
	3. ການເກັບກູ້ລະເບີດ (UXO)	ເປົ້າໝາຍ ທີ 16 ແລະ 18	UN, JAPAN, R. KOREA, USA	ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການ ສັງຄົມ
	4. ການສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງຊຸມຊົນໃນການພັດທະນາ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 11	IFAD, R. KOREA	ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

	5. ກິນໄກສິ່ງເສີມພາກເອກະຊົນ ແລະ ສັງຄົມ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 11, 13 ແລະ 17	ADB, WB, THAILAND	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
	6. ການຄວບຄຸມ ແລະ ປາບປາມຢາ ເສບຕິດ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 3, 4, 5, 8 ແລະ 16	UNODC, JAPAN, AUSTRALIA, USA	ກະຊວງປ້ອງກັນ ຄວາມສະຫງົບ, ຄະນະກຳມາທິການ ຄວບຄຸມ ແລະ ປາບປາມຢາເສບຕິດ, ສູນກາງຊາວໜຸ່ມ
	7. ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ທີ່ດີ ແລະ ການນຳໃຊ້ລັດແຫ່ງກົດໝາຍ	ເປົ້າໝາຍ ທີ 15 ແລະ 16	LUXEMBOURG, JAPAN, AFD, UN, SDC	ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສະພາແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ກະຊວງພາຍໃນ

ພາກເອກະສານອ້າງອີງ:

1. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ 8 (2016-2020)
2. ວິໄສທັດ 2030
3. ຍຸດທະສາດການເຕີບໂຕສີຂຽວແຫ່ງຊາດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເຖິງປີ 2030
4. ຍຸດທະສາດການພັດທະນາລະບົບສະຖາບັນການເງິນ-ເງິນຕາຂອງ ສປປ ລາວ ໄລຍະ 10 ປີ (2016-2025) ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030
5. ແຫຼ່ງທີ່ມາຂໍ້ມູນ: OECD DAC CRS's:
<https://stats.oecd.org/viewhtml.aspx?datasetcode=CRS1&lang=en> (17/03/2020)

ຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ຈັດພິມໂດຍ:

ກົມຮ່ວມມືສາກົນ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
ຖະໜົນ ສຸພານຸວົງ, ບ້ານສີຖານເໜືອ, ເມືອງສີໂຄດຕະບອງ,
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສປປ ລາວ
ໂທ: +856-21 218274
ແຟັກ: +856-21 216755

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

ສະໜັບສະໜູນໃນການສ້າງໂດຍ:

- ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
- ອົດສະຕາລີ

ສະໜັບສະໜູນໃນການຮຽບຮຽງ ແລະ ຈັດພິມ
ໂດຍ:

- ລຸກຊຳບວກ